

PROMOVAREA CULTURII ANTREPRENORIALE ȘI FORMARE ANTREPRENORIALĂ ÎN MEDIUL DE AFACERI DIN JUDEȚUL SĂLAJ

GRANT POSDRU / 3.0 / 3.1 / G / 14195

CULTURĂ ANTREPRENORIALĂ *MATERIALE SOLICITATE DE CURSANȚI* **Lect.univ. dr. Breban Ludovica**

✧ mai 2010 ✧

UNIUNEA EUROPEANĂ

MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI ȘI
PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

FONDUL SOCIAL EUROPEAN
POS DRU
2007-2013

INSTRUMENTE STRUCTURALE
2007-2013

MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI ȘI
PROTECȚIEI SOCIALE
GR POSDRU NV

CAMERA DE COMERT ȘI
INDUSTRIE A JUDEȚULUI
SĂLAJ

„Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial
Dezvoltarea Resurselor Umane 2007-2013” „Investește în oameni!”

CULTURĂ ANTREPRENORIALĂ

MATERIALE SOLICITATE DE CURSANȚI

Lect.univ.dr. Breban Ludovica

✧ mai 2010 ✧

UNIUNEA EUROPEANĂ

MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI ȘI
PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

FONDUL SOCIAL EUROPEAN
POS DRU
2007-2013

INSTRUMENTE STRUCTURALE
2007-2013

MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI ȘI
PROTECȚIEI SOCIALE
GR POSDRU NV

CAMERA DE COMERT ȘI
INDUSTRIE A JUDEȚULUI
SĂLAJ

„Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007-2013” „Investește în oameni!”

NOTĂ:

În condițiile economiei funcționale de piață, a fi întreprinzător reprezintă o experiență unică, provocatoare, cu satisfacții deosebite însă uneori și cu unele eșecuri. Pentru a derula o afacere cu rezultate bune, întreprinzătorul trebuie să fie în același timp proprietar, manager, proiectant, cumpărător, vânzător, etc.

Desigur că nimeni nu poate fi expert în toate aceste domenii de activitate, însă întreprinzătorul trebuie să aibă suficiente cunoștințe din fiecare, pentru a evalua cu competență impactul acțiunilor întreprinse asupra rezultatelor economico-financiare ale firmei.

Pornind de la aceste considerente am considerat de cuviință să elaborez acest material suplimentar care să vină în sprijinul cursanților din punct de vedere al studiilor, al funcțiilor ocupate și mai ales al obiectivelor personale urmărite.

Materialul pus la dispoziția cursanților încearcă să răspundă la o serie de întrebări care în mod normal se pun la pornirea unei afaceri ca: ce este de făcut, de unde pornesc în derularea afacerii, care este legislația permisă în România în pornirea afacerii, cum și pe ce domenii de activitate să-și concentreze eforturile și resursele astfel încât să aibă sorti de izbândă, cum se organizează compartimentul financiar-contabil, cum se măsoară și se apreciază performanțele.

Lucrarea este realizată pe patru capitole din care unul este dedicat aplicațiilor practice și studiilor de caz care ajută cursanții (viitori antreprenori), cum trebuie să se procedeze pe tot parcursul procesului de înregistrare și autorizare a inițierii și dezvoltării afacerilor profitabile.

UNIUNEA EUROPEANĂ

MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI ȘI
PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

FONDUL SOCIAL EUROPEAN
POS DRU
2007-2013

INSTRUMENTE STRUCTURALE
2007-2013

MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI ȘI
PROTECȚIEI SOCIALE
GR POSDRU NV

CAMERA DE COMERT ȘI
INDUSTRIE A JUDEȚULUI
SĂLAJ

CUPRINS

1. MEDIUL ANTREPRENORIAL	5
1.1. Factori importanți cu influență asupra mediului antreprenorial	5
1.2. Forme ale antreprenoriatului	6
1.3. Tipologia formelor mediului antreprenorial	6
2. ANTREPRENORIATUL ROMÂNESC	8
2.1. Istoria economică a României	8
2.2. Legislația care reglementează antreprenoriatul în România	10
2.3. Misiunea de consultanță pentru crearea întreprinderilor	10
2.4. Cadrul general privind constituirea și funcționarea societăților comerciale	11
2.5. Restructurarea și gruparea societăților comerciale prin fuziune și divizare	14
2.6. Dizolvarea și lichidarea societăților comerciale în România	17
2.7. IMM-urile din România – provocări și oportunități	19
2.8. Stimularea în momente de criză economică a IMM-urilor între teorie și practică	19
3. ORGANIZAREA CONTABILITĂȚII IMM-urilor	22
3.1. Contabilitatea – componentă a sistemului informațional economic	22
3.2. Obiectivele contabilității	23
3.3. Organizarea și conducerea contabilității	24
3.4. Reglementări contabile conforme cu Directivele Europene	25
3.5. Particularități ale situațiilor financiare în România	26
3.6. Tratamente contabile privind evaluarea patrimoniului	27
STUDII DE CAZ	29

UNIUNEA EUROPEANĂ

MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI ȘI
PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

FONDUL SOCIAL EUROPEAN
POS DRU
2007-2013

INSTRUMENTE STRUCTURALE
2007-2013

MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI ȘI
PROTECȚIEI SOCIALE
GR POSDRU NV

CAMERA DE COMERT ȘI
INDUSTRIE A JUDEȚULUI
SĂLAJ

1. MEDIUL ANTREPRENORIAL

1.1. Factori importanți cu influență asupra mediului antreprenorial

Activitatea unei companii se va forma la intersecția între factorii: de natură legislativ-normativă, sociali, financiari, tehnologici, politici și globali. Fiecare factor influențează mediul antreprenorial într-un mod diferit, și pot acționa atât în sensul scăderii cât și în sensul creșterii performanțelor sale.

a. Factori de natură legislativ-normativă – se referă la caracterul lor extern. Acest tip de factori sunt generați în principal de către stat, de instituțiile sale, de reglementările Uniunii Europene. Vizează: legile, actele, ordonanțele de guvern, dispozițiile cu caracter special sau alte proiecte de legi care se referă în mod direct la mediul antreprenorial. Asupra acestor factori societatea comercială nu are putere de decizie în sensul schimbării lor.

b. Factorii sociali – sunt factori cu caracter dual și subiectiv, se întâlnesc atât în mediul extern cât și în mediul intern al întreprinderii. Factorii sociali în raport cu mediul extern al întreprinderii sunt reprezentați de furnizori, clienți (posibili și actuali), funcționarii statului, posibili investitori și partenerii de afaceri. În ceea ce privește factorii sociali interni, cea mai mare pondere o au angajații unei companii.

c. Factori de ordin financiari – nu introduc numai noțiuni teoretice în privința unor indicatori, ci prin analiza lor oferă informații relevante pe baza cărora se pot face verificări ale situației actuale, evaluări, dar și previziuni pentru o perioadă determinată de timp. Exemplu: posibilitatea infuziei cu cash-flow prin: credite, fonduri europene, împrumuturi de la stat și alte modalități. Principali actori: instituțiile financiar-bancare, BNR, Bursa de Valori București (BVB).

d. Factorii tehnologici – au în vedere evoluția tehnologică și se regăsesc pe mai multe nivele. Astfel, își fac simțite efectele atât asupra obiectului principal de activitate al firmei, cât și asupra productivității unei companii.

e. Factorii politici – pentru că stau la baza dezvoltării mediului antreprenorial, îi putem numi factori primari. Regimul politic a influențat în mod decisiv apariția sau dezvoltarea mediului antreprenorial într-o anumită țară sau zonă geografică.

f. Factori de ordin global – tratează cu precădere efectele pe care le au evenimentele din economiile puternice ale lumii, politica statelor care dețin monopol pe o anumită piață, conflictele armate, acordurile privind circulația mărfurilor sau ultimele descoperiri în domeniu.

Influențe pozitive

a. Factorii de natură legislativ-normativă – crearea unui cadru normal de desfășurare a activităților IMM-urilor, acordarea de beneficii pentru a stimula extinderea mediului antreprenorial, consultanța gratuită în domeniul juridic și financiar-contabil, cursuri de perfecționare, organizarea de evenimente special adresate comunității antreprenoriale, înlesnirea unei comunicări facile cu autoritățile statului român și accesul la fonduri europene.

UNIUNEA EUROPEANĂ

MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI ȘI
PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

FONDUL SOCIAL EUROPEAN
POS DRU
2007-2013

INSTRUMENTE STRUCTURALE
2007-2013

MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI ȘI
PROTECȚIEI SOCIALE
GR POSDRU NV

CAMERA DE COMERT ȘI
INDUSTRIE A JUDEȚULUI
SALAJ

b. Factorii sociali – pot aduce putere creativă și diferențiere în fața concurenților, “Fața umană” a unei companii, contracte avantajoase pe termen lung, pot reprezenta subiecte de negociere în privința obținerii unor facilități de la stat.

c. Factorii de ordin financiar – contribuie în mod semnificativ la creșterea lichidităților unei companii, dezvoltarea pe termen lung, bugetul de promovare a produselor/serviciilor oferite și la îmbunătățirea continuă în relația cu clienții, atunci când se referă preponderent la atragerea de fonduri prin diferite modalități. Un fond bine gestionat crește viteza de rotație a capitalului.

d. Factorii tehnologici – îmbracă activitatea antreprenorială și îmbunătățește serviciile oferite, susțin evoluția și competitivitatea mediului antreprenorial.

Influențe negative

a. Factorii de natură legislativ-normativă – aplicarea legilor constituie unul dintre cele mai dese motive de dispută între companie și stat, multe articole de lege suferă lipsa cercetării sau a concordanței dintre nevoile mediului antreprenorial și ceea ce se vor fi aceste nevoi.

b. Factorii sociali – sunt cei care reclamă cea mai mare atenție din partea antreprenorilor. Influențele negative pot fi evitate de antreprenori încă de la început prin planul de afaceri: dacă se proiectează numărul optim de oameni de care firma va avea nevoie, un plan salarial care să nu aibă consecințe negative asupra cash-flow-ului companiei, sarcini bine trasate și evaluare neîntreruptă la un anumit interval de timp.

c. Factorii de ordin financiar – constituie punctul de atracție în mediul antreprenorial. Conform legilor în vigoare, atrag impozite mai mari, cereri nejustificate de sponsorizări, pretenții salariale.

Exemplu: Cererea pentru un credit mai mare decât este capabilă structura financiară a companiei să suțină, va amplifica lipsa de lichiditate și nu-și va arăta eficiența.

d. Factori tehnologici – sunt condiționați de pregătirea antreprenorilor, de bugetul alocat, de aceștia pentru modernizare și re tehnologizare și de modul cum angajații vor ști să profite de investiția făcută. Sunt factorii cu cel mai înalt grad de perisabilitate și de aceea sunt împiedicate luările de decizii ferme de modernizare a activității.

1.2. Forme ale antreprenoriatului

- Formele de activitate comercială cu licență – comerciant (persoană fizică) face afaceri pe cont propriu și are nevoie de autorizație comercială
- Forma companiilor comerciale – o companie (persoană juridică) face afaceri în contul companiei și este nevoie de autorizația comercială a fondatorilor și de un contract legal încheiat între aceștia.

1.3. Tipologia formelor mediului antreprenorial

Întreprinderile și structurile acestora sunt diversificate și prezintă dimensiuni, roluri și caracteristici mult diferite, și se regăsesc simultan în lume mult diferite:

- Întreprinderi specifice unor moduri de producție precapitaliste și formule ale viitorului;
- Întreprinderi care nu au salariați și întreprinderi cu sute de mii de salariați;

UNIUNEA EUROPEANĂ

MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI ȘI
PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRUFONDUL SOCIAL EUROPEAN
POS DRU
2007-2013INSTRUMENTE STRUCTURALE
2007-2013MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI ȘI
PROTECȚIEI SOCIALE
GR POSDRU NVCAMERA DE COMERT ȘI
INDUSTRIE A JUDEȚULUI
SALAJ

Investește în
OAMENI

- Întreprinderi care nu au sediu distinct de locuința patronului și întreprinderi care au sedii cu multe nivele în marile metropole;
- Întreprinderi care folosesc tehnologii primitive și cele în care roboții industriali înlocuiesc în mare măsură munca oamenilor.

Clasificarea întreprinderilor

- După modul de producție:
 - Întreprinderi de tip precapitalist (exploatări agricole tradiționale, activitatea meșteșugarilor independenți, cooperativele)
 - Întreprinderi de tip capitalist (ex. S.A.)
- După forma de proprietate:
 - Întreprinderi aflate în proprietatea privată
 - Întreprinderile proprietate de stat (sau publică)
 - Întreprinderile în proprietate de grup cooperatist
 - Întreprinderile cu regim combinat al proprietății
- După natura juridică:
 - Întreprinderi individuale
 - Societăți comerciale de persoane și de capitaluri
- După mărime (numărul de personal, cifra de afaceri, capitalul social):
 - Întreprinderi mici
 - Întreprinderi mijlocii
 - Întreprinderi mari
- După gradul de specializare (diversitatea activităților):
 - Întreprinderi strict specializate (pe un produs sau pe o anumită tehnologie)
 - Întreprinderi specializate (câteva produse sau tehnologii înrudite)
 - Întreprinderi generale (nespecializate) cu obiect larg de activitate în mai multe ramuri
- După obiectul de activitate:
 - Întreprinderi de producție
 - Întreprinderi de comerț
 - Întreprinderi de servicii
- După sectorul economic în care poate fi încadrată întreprinderea:
 - Întreprinderi din sectorul primar (agricultură, pescuit, exploatare forestieră, industrie extractivă)
 - Întreprinderi din sectorul secundar (industrie prelucrătoare)
 - Întreprinderi din sectorul terțiar (distribuție, bănci, asigurări, transport, formare profesională, servicii pentru populație)
- După natura tehnologiei și seria de fabricație:
 - Întreprinderi care realizează unicate și serii mici
 - Întreprinderi care produc în serii mari și foarte mari
- După aria de activitate:
 - Întreprinderi cu arie de activitate locală (un oraș sau o zonă din acesta, un sat)

UNIUNEA EUROPEANĂ

MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI ȘI
PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRUFONDUL SOCIAL EUROPEAN
POS DRU
2007-2013INSTRUMENTE STRUCTURALE
2007-2013MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI ȘI
PROTECȚIEI SOCIALE
GR POSDRU NVCAMERA DE COMERT ȘI
INDUSTRIE A JUDEȚULUI
SALAJ

- Întreprinderi cu arie de activitate regională (o parte din țară, mai multe județe)
- Întreprinderi cu arie de activitate națională
- Întreprinderi cu arie de activitate transnațională sau mondială.

2. ANTREPRENORIATUL ROMÂNESC

2.1. Istoria economică a României

I. Principalele centre de activitate antreprenorială în România începând cu sec. XV și XVI au fost orașe ca Sibiu și Brașov, care au devenit și mari centre comerciale, primii întreprinzători ai României erau de origine străină, mulți dintre ei fiind germani.

II. Activitatea antreprenorială a implicat piețele de comerț, numite târguri, unde oamenii schimbau bunurile pe care le produceau cu bunurile pe care le consumau – centre urbane ale țării denumite “târguri” (ex. Târgu Mureș, Târgu Neamț, Târgu Jiu, etc.).

Primele scrieri antreprenoriale și cele mai importante care sunt în România sunt: “Învățăturile lui Neagoe Basarab” (conducătorul al unei treimi din România între anii 1512 și 1521) către fiul său Teodosie, conțineau sfaturi referitoare la conducerea în general, a armatei, coordonarea mesagerilor și alte lucruri asemănătoare de factură militară.

Activitatea antreprenorială a fost privită tot mai mult în termenii managementului și comerțului fiind inexistent conceptul de piață liberă și inovare datorită instabilității politice și militare. Energia și resursele potențialilor întreprinzători au fost investite în speculă în vederea obținerii educației sau a unei funcții administrative ori militare în cadrul structurilor de putere din acea vreme.

III. Antreprenoriatul românesc în sec. XIX-lea și XX-lea în literatura economică română folosește conceptul de manager sinonim celui de întreprinzător, “persoană care supraveghează desfășurarea unui anumit proces și asigură obținerea unui anumit rezultat sigur, predeterminat”.

Pe piața românească apar primele tipuri de antreprenoriate:

- Adunările obștești constituite (1831)
- Adunările electivale ale Convenției (1858)
- Sistemul bicameral din România (1886)
- “Pravila comerțială” E. Ion Nechifor – considerat manual clasic de management.

La începutul sec. XX a fost inițiat un proces inovator în cadrul unei fabrici de textile din Pitești- unic în Europa- și a vizat organizarea științifică a locului de muncă după teoriile tayloriste (Frederick Taylor).

Institutul Român de Organizare Științifică a Muncii (IROM) – inițiativă a unor oameni de știință (d. Gusti, Gh. Ionescu-Sisești, V. Madgearu, Gh. Marinescu, Gh. Țițeica și C.D. Busila). Au fost traduse în limba română cărți importante de management clasic (General and Industrial Administration, Henry Fayol).

IV. Perioada interbelică, între anii 1918 și 1939, România a trecut destul de bine prin criza economică mondială (1930), cu un mic declin al PIB-ului.

Lucrări economice publicate:

UNIUNEA EUROPEANĂ

MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI ȘI
PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

FONDUL SOCIAL EUROPEAN
POS DRU
2007-2013

INSTRUMENTE STRUCTURALE
2007-2013

MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI ȘI
PROTECȚIEI SOCIALE
GR POSDRU NV

CAMERA DE COMERȚ ȘI
INDUSTRIE A JUDEȚULUI
SĂLAJ

Investește în
OAMENI

- N. Popescu, Întreprinderi comerciale și industriale după stabilizarea monetară, 1939
- C. Filipescu, Textilele române, 1939
- V. Madgearu, Evoluția economiei românești după războiul mondial

Până în 1948, statul român a fost condus de o monarhie constituțională modelată după monarhiile occidentale, cu un sistem politic și economic liberal.

V. Economia centralizată – după 1948 modelul urmat de economia românească a fost cel sovietic, prin desființarea tuturor instituțiilor politice democratice, drepturile individuale, libertatea cuvântului și proprietatea individuală – construirea socialismului a adus cu sine naționalizarea industriei, a băncilor și a companiilor de transport, colectivizarea agriculturii (1949-1962) și a organizat o economie centralizată cu un accent pe industrializarea stalinistă.

Tipuri de întreprinderi:

- Întreprinderi de stat
- Cooperative

VI. Antreprenoriatul în perioada comunistă se caracterizează prin faptul că diversele forme de antreprenariat privat au coexistat cu proprietatea de stat și cu antreprenoriatul din cadrul întreprinderilor de stat pe parcursul perioadei socialiste.

Au existat: economia oficială aflată în proprietatea și sub controlul statului și economia cenușie constând din activități economice tolerate, dar ilicite.

Granițele economiei cenușii au fost schimbate frecvent după tendințele politice de liberalizare sau restrângere a proprietății private și a antreprenoriatului privat.

Economia cenușie se referă și la orice formă de activitate antreprenorială privată neînregistrată dar tolerată de stat, printre care și activitățile din sectorul privat care nu erau înregistrate oficial, precum și folosirea clandestină a proprietății statului (ex. materii prime, mașini, forță de muncă, servicii) în activități private – dezvoltarea pieței negre (ex. Comerțul intern și extern la scară mică, prin însușirea bunurilor întreprinderilor de stat și comercializarea acestora pe piața neagră).

Economia ilicită se mai compunea și din activități cvasiilegale din cadrul întreprinderilor de stat (dări de mită, furturi de resurse) și din activități ilicite private.

VII. Antreprenoriatul din România după 1989 – libertatea cuvântului, libertatea de asociere, accesul liber la justiție, garantarea proprietății și economia de piață reprezintă valori esențiale ocrotite de Constituție.

Problemele majore cu care s-a confruntat România în primii ani de libertate:

- Infrastructura slabă
- Privatizarea
- Agricultură
- Sistemul bancar
- Subvențiile

UNIUNEA EUROPEANĂ

MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI ȘI
PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

FONDUL SOCIAL EUROPEAN
POS DRU
2007-2013

INSTRUMENTE STRUCTURALE
2007-2013

MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI ȘI
PROTECȚIEI SOCIALE
GR POSDRU NV

CAMERA DE COMERT ȘI
INDUSTRIE A JUDEȚULUI
SALAJ

2.2. Legislația care reglementează antreprenoriatul în România

- Legea nr. 31/1990 privind societățile comerciale și a altor acte normative incidente, modificată prin Legea nr. 88/8 aprilie 2009 privind aprobarea OUG nr. 82/2007, republicată în M.O. Nr. 246/14 aprilie 2009
- Hotărârea Guvernului nr. 805/1994 privind facilitățile economico-financiare acordate întreprinderilor mici și mijlocii (IMM), publicată în M.O. Nr. 333/1 decembrie 1994
- Legea nr. 346/2004 privind stimularea înființării și dezvoltării IMM-urilor, republicată în M.O. Nr. 791/4 iunie 2009
- Legea nr. 107/2004 pentru modificarea și completarea Legii nr. 76/2002 privind sistemul asigurărilor pentru șomaj și stimularea ocupării forței de muncă, publicată în M.O. Nr. 338/19 aprilie 2004
- Legea nr. 53/2003 - Codul Muncii, imodificat și completat, publicat în M.O. Nr. 72/5 februarie 2003
- Hotărârea Guvernului nr. 65/11 februarie 2009 privind înființarea, organizarea și funcționarea Agenției pentru Implementarea Proiectelor și Programelor pentru Întreprinderi Mici și Mijlocii, publicată în M.O. Nr. 83/11 februarie 2009
- OUG nr. 34/2009 cu privire la rectificarea bugetară pe anul 2009 și reglementarea unor măsuri financiar-fiscale, publicată în M.O. nr. 249/14.04.2009
- Legea nr. 85/2006 privind procedura insolvenței, M. Of. nr. 359/21.04.2006
- Legea contabilității nr. 82/1991, republicată, M. Of. nr. 259/2007
- Legea nr. 573 – Codul Fiscal modificat și completat la zi și normele de aplicare ale acestuia.
- Standardul Profesional nr. 39 „Misiunea de consultanță pentru crearea întreprinderilor”, editura CECCAR București.

2.3. Misiunea de consultanță pentru crearea întreprinderilor

Idea unei **activități economice** este baza creării întreprinderii, întemeiată – de regulă- pe două criterii importante:

a. nu există o bună idee în sine, ci numai idei care pot fi oportune dezvoltării prin acei antreprenori pentru care acestea nu rămân doar simple dorințe; aprecierea bunei fundamentări a ideii este deci inseparabil legată de **proiectul personal** al celui care o exprimă;

b. ideea creării unei întreprinderi există atunci când ideea respectivă este legată, chiar indirect, de o oportunitate; unele creări de întreprinderi au ca origine existența unei nevoi economice neacoperite de oferta existentă, iar această simplă idee poate fi un excelent punct de plecare al creării unei întreprinderi, aceasta însemnând că noutatea, originalitatea și inovația nu sunt criterii obligatoriu de îndeplinit când se creează o întreprindere. **Autoproiectul antreprenorului** privind viitoarea sa întreprindere poate fi definit de acesta:

- fie **în formă orală**, în care caz profesionistul contabil va sintetiza conținutul acestuia sub forma unui interviu-chestionar cuprinzând cel puțin elementele și criteriile arătate în continuare;

UNIUNEA EUROPEANĂ

MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI ȘI
PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRUFONDUL SOCIAL EUROPEAN
POS DRU
2007-2013INSTRUMENTE STRUCTURALE
2007-2013MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI ȘI
PROTECȚIEI SOCIALE
GR POSDRU NVCAMERA DE COMERT ȘI
INDUSTRIE A JUDEȚULUI
SALAJ

- fie **în formă scrisă**, de asemenea cuprinzând minimul de informații arătate în continuare.

Conținutul autoproiectului – reprezintă viziunea asupra viitoarei întreprinderi, ideile, intențiile, obiectivele și așteptările acestuia, exprimate cât mai clar posibil.

2.4. Cadrul general privind constituirea și funcționarea societăților comerciale

În vederea efectuării de acte sau fapte de comerț persoanele fizice sau juridice se pot asocia și pot forma societăți comerciale, cu respectarea prevederilor reglementarilor legale.

Societățile comerciale cu sediul în România sunt persoane juridice române care se pot constitui în una din următoarele forme:

1. Societate în nume colectiv (SNC) reprezentată de acea societate comercială în care obligațiile societății sunt garantate cu patrimoniul social și cu răspunderea nelimitată și solidară a tuturor asociaților .

2. Societatea în comandită simplă (SCS) este acea societate comercială în care obligațiile societății sunt garantate cu patrimoniul social și cu răspunderea nelimitată și solidară a asociaților comanditați, asociații comanditari răspund numai până la concurența aportului lor.

3. Societăți comerciale în comandită pe acțiuni (SCA) care au capitalul social divizat în acțiuni, iar obligațiile sociale sunt garantate cu patrimoniul social și cu răspunderea nelimitată și solidară a acționarilor comanditați, iar asociații comanditari răspund numai până la concurența valorii acțiunilor lor.

4. Societate comerciali cu răspundere limitată (SRL) care are capitalul social divizat în părți sociale, iar obligațiile sociale sunt garantate cu patrimoniul social, asociații fiind obligați numai la plata părților sociale, iar în caz de faliment sau lichidare voluntară valoarea acestor părți sociale va servi la plata pasivului.

5. Societatea pe acțiuni (SA) care are capitalul social divizat în acțiuni, iar obligațiile sociale sunt garantate cu patrimoniul social, acționarii fiind obligați la plata acțiunilor lor.

Actele constitutive ale societăților comerciale diferă în funcție de felul acestora și anume:

- Societățile în nume colectiv sau în comandită simplă se constituie prin contract de societate, iar societățile pe acțiuni și în comandită pe acțiuni sau cu răspundere limitată se constituie prin **contract de societate și statut**.

UNIUNEA EUROPEANĂ

MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI ȘI
PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRUFONDUL SOCIAL EUROPEAN
POS DRU
2007-2013INSTRUMENTE STRUCTURALE
2007-2013MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI ȘI
PROTECȚIEI SOCIALE
GR POSDRU NVCAMERA DE COMERȚ ȘI
INDUSTRIE A JUDEȚULUI
SĂLAJ

• Societatea cu răspundere limitată se poate constitui și prin actul de voință a unei singure persoane, situație în care se întocmește numai **statutul**.

Contractul de societate și statutul pot fi încheiate sub forma unui înscris unic, denumit **act constitutiv**, care se semnează de toți asociații, iar în caz de subscripție publică de membri fondatori, încheindu-se sub forma autentică.

Societatea comercială este persoană juridică de la data **înmatriculării** în registrul comerțului. Pentru societățile comerciale în nume colectiv, în comandită simplă nu se precizează prin lege o anumită **mărime a capitalului social**.

Bunurile constituite ca aport în societatea comercială devin proprietatea acesteia din momentul înmatriculării societății la registrul comerțului.

Cota parte din beneficii ce se va plăti fiecărui asociat constituie **dividende**, aceasta fiind proporțională cu cota de participare la capitalul social vărsat, permițându-se distribuirea lor numai din **beneficii reale**, iar cele distribuite contrar dispozițiilor legale se restituie, termenul de prescriere fiind de 3 ani.

Administratorii societății comerciale pot efectua toate operațiunile pentru îndeplinirea obiectului de activitate al societății, fiind obligați să ia parte la toate adunările generale ale societății, la consiliile de administrație și la organele de conducere similare acestora. Ei reprezintă societatea și sunt solidar răspunzători față de societate pentru:

- realitatea vărsămintelor efectuate de asociați;
- existența reală a dividendelor plătite;
- existența registrelor cerute de lege și corecta lor ținere;
- exacta îndeplinire a hotărârilor adunărilor generale;
- stricta îndeplinire a îndatoririlor pe care legea, actul constitutiv le impune.

Atribuțiile și competențele administratorilor sunt stabilite prin Legea societăților comerciale, diferențiindu-se în funcție de forma juridică a societăților comerciale.

Forul suprem de conducere a societății comerciale este adunarea generală care poate fi: **ordinară și extraordinară**:

• Cea **ordinară** se întrunește cel puțin o dată pe an și dezbate problemele ordinare ale ordinii de zi și obligatoriu:

- a) discutarea, aprobarea și modificarea situațiilor financiare, după ascultarea raportului administratorilor și cenzorilor sau auditorului financiar, fixând și dividendul;
- b) să aleagă pe administratori și cenzori sau pe auditorii financiari;

UNIUNEA EUROPEANĂ

MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI ȘI
PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRUFONDUL SOCIAL EUROPEAN
POS DRU
2007-2013INSTRUMENTE STRUCTURALE
2007-2013MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI ȘI
PROTECȚIEI SOCIALE
GR POSDRU NVCAMERA DE COMERT ȘI
INDUSTRIE A JUDEȚULUI
SĂLAJ

Investește în
OAMENI

- c) să fixeze remunerația convenită pentru anul în curs administratorilor și cenzorilor sau auditorilor financiari, dacă nu a fost stabilită prin actul constitutiv;
- d) să se pronunțe asupra gestiunii administratorilor;
- e) să stabilească bugetul de venituri și cheltuieli, și după caz, programul de activitate, pentru exercițiul financiar următor;
- f) să hotărască gajarea, închirierea sau desființarea uneia sau a mai multor unități ale societății.

• Cea **extraordinară** se întrunește ori de câte ori este necesar a lua o hotărâre pentru:

- a) schimbarea formei juridice a societății;
- b) mutarea sediului societății;
- c) schimbarea obiectului de activitate a societății;
- d) prelungirea duratei societății;
- e) majorarea capitalului social;
- f) reducerea capitalului sau reîntregirea lui prin emisiuni de noi acțiuni;
- g) fuziunea cu alte societăți sau divizarea societății;
- h) dizolvarea anticipată a societății;
- i) conversia acțiunilor dintr-o categorie în alta;
- j) conversia unei categorii de obligațiuni în altă categorie sau în acțiuni;
- k) emisiuni de obligațiuni;
- l) orice altă modificare a actului constitutiv sau orice altă hotărâre pentru care este cerută aprobarea adunării generale extraordinare.

Hotărârile în adunările generale ale asociațiilor sau acționarilor se pot lua cu **majoritate simplă; majoritate absolută; majoritate calificată**.

• **Majoritatea simplă** reprezentată de cel mai mare număr de voturi din numărul total de voturi exprimate de o adunare generală asupra unui proiect de hotărâre, dacă legea prevede o majoritate simplă. Exemplu: din 100 voturi 48 voturi pentru, 40 voturi contra și 12 abțineri.

• **Majoritate absolută**, conform căreia numărul de voturi reprezintă jumătate plus 1 din voturile valabil exprimate. Exemplu: din 100 voturi valabile, 51 voturi pentru, dacă legea impune o astfel de majoritate.

• **Majoritate calificată**, conform căreia numărul de voturi pentru luarea hotărârii trebuie să fie mai mare decât pentru majoritatea absolută, dacă legea impune o astfel de majoritate. Exemplu: $\frac{2}{3}$ sau $\frac{3}{4}$ din voturile exprimate.

UNIUNEA EUROPEANĂ

MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI ȘI
PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRUFONDUL SOCIAL EUROPEAN
POS DRU
2007-2013INSTRUMENTE STRUCTURALE
2007-2013MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI ȘI
PROTECȚIEI SOCIALE
GR POSDRU NVCAMERA DE COMERT ȘI
INDUSTRIE A JUDEȚULUI
SĂLAJ

Pe lângă evidențele prevăzute de lege, societățile comerciale trebuie să țină sub directă responsabilitate a administratorilor și următoarele registre:

a) un registrul al acționarilor pentru acțiunile nominative. Pentru acțiunile emise sub formă dematerializate și tranzacționate pe o piață organizată evidența se conduce cu un registru independent privat al acționarilor, conform reglementărilor legale.

b) un registru al ședințelor și deliberărilor adunării generale;

c) un registru al ședințelor și deliberărilor consiliului de administrație;

d) un registru al ședințelor și deliberărilor comitetul de direcție;

e) un registru al deliberărilor și constatărilor făcute de cenzori sau de auditorii financiari în exercitarea mandatului lor;

f) un registru al obligațiilor.

Nu au fost avute în vedere registrele contabile care sunt reglementate prin legea contabilității nr. 82/1991, republicată și constau din: **Registrul jurnal**, **Registrul Cartea Mare** și **Registrul Inventar**.

2.5. Restructurarea și gruparea societăților comerciale prin fuziune și divizare

Pentru a face față concurenței, societățile comerciale sunt obligate să-și lărgescă activitatea. Creșterea este de două feluri: internă și externă.

Creșterea internă constă în achiziționarea unor noi active, finanțate din profiturile nedistribuite acționarilor sau asociaților și din resurse externe. De regulă, ea nu conduce la modificarea capitalului social.

Creșterea externă presupune achiziționarea unei alte societăți. Ea se realizează în contextul restructurărilor de întreprinderi.

Fuziunea este operația prin care două sau mai multe societăți comerciale decid reunirea patrimoniilor lor și desfășurarea comună a activității lor.

Felurile fuziunii

a) **În funcție de modalitatea juridică de realizare** deosebim:

1) fuziune prin reunire sau prin contopire (fuziune creare): două sau mai multe societăți fuzionează formând o nouă societate (societățile care fuzionează își pierd personalitatea juridică);

UNIUNEA EUROPEANĂ

MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI ȘI
PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

FONDUL SOCIAL EUROPEAN
POS DRU
2007-2013

INSTRUMENTE STRUCTURALE
2007-2013

MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI ȘI
PROTECȚIEI SOCIALE
GR POSDRU NV

CAMERA DE COMERT ȘI
INDUSTRIE A JUDEȚULUI
SĂLAJ

2) fuziune prin absorbție: o societate preia una sau mai multe alte societăți (care-și pierd personalitatea juridică);

3) fuziune mijloc de restructurare internă: în cazul grupurilor de societăți pentru reducerea numărului de societăți componente, pentru eliminarea celor cu pierderi etc.

b) În funcție de structura unităților, distingem:

1) **fuziune orizontală**, realizată între societăți concurente, ce produc același produs;

2) **fuziune verticală**, realizată între parteneri comerciali: client – furnizor. De exemplu: o societate de morărit și o societate de panificație;

3) **fuziune congenerică**, realizată între societăți comerciale din aceeași ramură. Societățile respective nu realizează același produs și nu au relații comerciale între ele. Prin obiectul lor de activitate sunt complementare.

4) **fuziune conglomerat**, realizată între societăți din ramuri de activitate diferite. Ele urmăresc diversificarea activității cu riscuri minime.

c) După motivațiile care stau la baza fuziunilor, deosebim:

1) **fuziune dezvoltare**, urmărește rațiuni economice. Aceste fuziuni pot avea loc între societăți din aceeași ramură sau din ramuri de activitate diferite;

2) **fuziune salvare** bazată pe motive juridice sau financiare. Se are în vedere faptul că prin acest tip de fuziune se evită falimentul și lichidarea unor societăți gestionate defectuos dar care dispun de o tehnologie avansată și au o dotare superioară;

3) **fuziune realizată din motive cu caracter social**. Acest tip de fuziune sare ca scop evitarea șomajului sau sprijinirea unor sectoare economice aflate în criză.

Abordarea fuziunii

Fuziunea poate fi abordată sub următoarele aspecte: economic, juridic, fiscal și financiar-contabil.

➤ Abordarea economică

Fuziunea reprezintă operația de transmitere a patrimoniului uneia sau mai multor societăți fie către o societate existentă (fuziune absorbție), fie unei societăți noi (fuziune creare).

➤ Abordarea juridică

Fuziunea are ca efect (Legea nr. 31/1990):

- încetarea personalității juridice a unei societăți;

UNIUNEA EUROPEANĂ

MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI ȘI
PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

FONDUL SOCIAL EUROPEAN
POS DRU
2007-2013

INSTRUMENTE STRUCTURALE
2007-2013

MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI ȘI
PROTECȚIEI SOCIALE
GR POSDRU NV

CAMERA DE COMERT ȘI
INDUSTRIE A JUDEȚULUI
SĂLAJ

Investește în
OAMENI

- dizolvarea fără lichidare a societății care își încetează existența;
- transmiterea universală a patrimoniului său către societatea absorbantă sau nou constituită;
- atribuirea de acțiuni sau părți sociale ale societății absorbante sau nou-create către asociații societății care își încetează activitatea;
- majorarea capitalului social al societății absorbante ori constituirea capitalului social al societății nou înființate.

➤ **Abordarea fiscală**

Fuziunea ridică unele probleme legate de aplicarea legislației fiscale referitoare la: impozitul pe profit, TVA, alte impozite și taxe. De regulă, dacă societățile participante îndeplinesc anumite condiții, beneficiază de anumite facilități fiscale.

➤ **Abordarea financiar-contabilă**

Operațiile de fuziune sunt abordate din punct de vedere financiar-contabil de către normalizatorii români prin Ordinul ministrului finanțelor nr. 1376/2004 privind reflectarea în contabilitate a principalelor operațiuni privind fuziunea, dizolvarea și lichidarea societăților comerciale, precum și retragerea și/sau excluderea unor asociați din cadrul societăților comerciale. Contabilizarea operațiilor de fuziune nu comportă deosebiri în funcție de forma fuziunii.

Procedura de fuziune se desfășoară în timp, în **șase etape succesive**, cu implicații patrimoniale asupra entităților economice.

PRIMA ETAPĂ

- * pregătirea operațiunilor privind întocmirea proiectului de fuziune (etapă cheie);
- * întocmirea declarației privind modul de stingere a pasivului de către fiecare societate care își încetează existența;
- * proiectul constituie documentul justificativ, pentru reflectarea în contabilitate a fuziunii, la societatea absorbantă sau la noua societate.

ETAPA A DOUA

- depunerea proiectului de fuziune, împreună cu declarația de stingere a pasivului, la Biroul Unic, unde este înregistrată fiecare societate,
- vizarea proiectului de fuziune, de către judecătorul delegat al ORC;
- numirea de către judecătorul delegat, a unuia sau mai multor experți care își vor da avizul de specialitate asupra fuziunii (SA, SRL, CA);
- publicarea proiectului de fuziune, în M.O., integral sau extras potrivit dispozițiilor judecătorului delegat

UNIUNEA EUROPEANĂ

MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI ȘI
PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

FONDUL SOCIAL EUROPEAN
POS DRU
2007-2013

INSTRUMENTE STRUCTURALE
2007-2013

MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI ȘI
PROTECȚIEI SOCIALE
OR POSDRU NV

CAMERA DE COMERT ȘI
INDUSTRIE A JUDEȚULUI
SALAJ

„Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007-2013” „Investește în oameni!”

Investește în
OAMENI

ETAPA A TREIA

- Asigură opozabilitate față de terți;

Depunerea opoziției, la ORC, care se poate face de către orice creditor al societății care fuzionează, cu o creanță anterioară publicării.

ETAPA A PATRA

Adoptarea hotărârii privind fuziunea de către AG extraordinară a fiecărei societăți comerciale participante;

➤ Adminsitratorii fiecărei societăți depun la dispoziția asociaților/acțioanrilor următoarele documente:

1. Proiectul de fuziune
2. Darea de seamă a adminstratorilor (se va prezenta raportul de schimb al acțiunilor sau plăților sociale);
3. Raportul cenzorilor;
4. Bilanțul contabil de fuziune;
5. Evidența contractelor cu valoare de peste 500 lei în curs de derulare;
6. Avizul de specialitate asupra fuziunii SA, SRL și CA

ETAPA A CINCEA

Pregătirea documentelor, pentru înscrierea în Registrul Comerțului a mențiunii privind fuziunea

(se redactează actul adițional modificator, al actelor constitutive a societăților participative la fuziune și cel al societății nou înființate)

ETAPA A ȘASEA

➤ Radierea din ORC a societăților comerciale, care încetează (fără lichidare) a mai exista
Orice fuziune se justifică dacă există motivații care să determine partenerii să intre într-un astfel de aranjament.

Motivația principală a oricărei fuziuni este creșterea valorii întreprinderii rezultate în urma fuziunii ca urmare a efectelor sinergice. Acest efect înseamnă că întregul este mai mare decât suma părților sale. Sinergia este cunoscută și ca efectul 2 plus 2 egal 5 (Paul Halpern).

2.6. Dizolvarea și lichidarea societăților comerciale în România

Dizolvarea și lichidarea societăților comerciale sunt noțiuni care se referă la același proces economic, respectiv la încetarea activității acesteia.

UNIUNEA EUROPEANĂ

MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI ȘI
PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRUFONDUL SOCIAL EUROPEAN
POS DRU
2007-2013INSTRUMENTE STRUCTURALE
2007-2013MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI ȘI
PROTECȚIEI SOCIALE
GR POSDRU NVCAMERA DE COMERT ȘI
INDUSTRIE A JUDEȚULUI
SALAJ

„Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007-2013” „Investește în oameni!”

Dizolvarea societății comerciale înseamnă desființarea juridică a acesteia, care se finalizează cu radierea societății din registrul comerțului.

Lichidarea unei societăți comerciale reprezintă „ansamblu de operații care, după dizolvarea societății, au ca obiect realizarea elementelor de activ (transformarea activului în bani) și plata creditorilor, în vederea partajului activului net rămas între asociați”.

Din această definiție rezultă că lichidarea unei societăți comerciale este precedată de dizolvarea ei. Juridic dizolvarea și lichidarea societăților comerciale este reglementată prin Legea nr. 31/1990, privind societățile comerciale, republicată; prin Legea nr. 85/2005 privind procedura insolvenței, M.O. nr. 359/21.04.2006. Dizolvarea și lichidarea societăților comerciale pot fi de două feluri: dizolvare și lichidare benevolă; dizolvare și lichidare forțată.

Organele care aplică procedura de lichidare

Sunt diferite în funcție de tipul lichidării.

În cazul lichidării judiciare sunt implicate următoarele organe: instanța de judecată, judecătorul sindic, lichidatorul, creditorii.

În cazul lichidării benevole organele care aplică procedura de lichidare sunt: lichidatorul numit de adunarea generală, organul financiar ce verifică și calculează impozitele și taxele datorate de societatea comercială supusă lichidării și instanța de judecată.

Etapele procedurii de lichidare judiciară

Procedura de lichidare judiciară cuprinde următoarele operații.

- a) Înlocuirea administratorilor societății
- b) Predarea gestiunii
- c) Restrângerea activității și lichidarea societății
- d) Întocmirea bilanțului final de lichidare și a proiectului de repartizare a activului net între asociați
- e) Radierea societății comerciale

Operatiuni financiar-contabile privind lichidarea societăților comerciale

- deschiderea lichidării;
- operații de lichidare;
- operații de partaj.

UNIUNEA EUROPEANĂ

MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI ȘI
PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

FONDUL SOCIAL EUROPEAN
POS DRU
2007-2013

INSTRUMENTE STRUCTURALE
2007-2013

MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI ȘI
PROTECȚIEI SOCIALE
GR POSDRU NV

CAMERA DE COMERT ȘI
INDUSTRIE A JUDEȚULUI
SĂLAJ

2.7. IMM-urile din România – provocări și oportunități

Perioada de vârf pentru înființare IMM-urilor au fost anii 1992 – 137.457 IMM-uri și 1994 – 137.445 IMM-uri, ca apoi numărul lor să scadă până în 1999 – 40.630 de noi IMM-uri înregistrate. În 2009, datorită crizei financiare, 53% din firme au o scădere a vânzărilor situată între 21% și 50%.

Factorii care au determinat acest lucru sunt: birocrăția excesivă, fiscalitatea, dobânzile prea mari la credite, scăderea comenzilor și blocajul financiar.

Efecte sociale:

- Rata crescută a șomajului
- Climatul social tensionat
- Scăderea drastică a puterii de cumpărare a populației din România
- Împuținarea substanțială a produselor și serviciilor create în România

Efecte economice:

- Peste 80% dintre IMM-uri se află în pragul falimentului
- Cererea generală de bunuri și servicii în România a scăzut continuu
- Reducerea pe ansamblu a investițiilor în sectorul privat
- Reducerea creditelor bancare și a activității bancare în general
- Scăderea nivelului național a bazei de impozitare

Provocări

- Financiare, bancare, fiscale
- Marketing/comerț, inovare/tehnică
- Educaționale, manageriale
- Comunicare/informație, administrative, legislative, culturale

Resurse și oportunități

- Resursele naționale
- Motivarea și pasiunea
- Numărul mare de IMM-uri

2.8. Stimularea în momente de criză economică a IMM-urilor între teorie și practică

Din studiul și cercetarea efectuată considerăm că sunt posibile următoarele căi de stimulare financiară:

- Avantaje economice și fiscale oferite de către stat;
- Finanțarea prin fonduri structurale europene.

UNIUNEA EUROPEANĂ

MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI ȘI
PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

FONDUL SOCIAL EUROPEAN
POS DRU
2007-2013

INSTRUMENTE STRUCTURALE
2007-2013

MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI ȘI
PROTECȚIEI SOCIALE
GR POSDRU NV

CAMERA DE COMERȚ ȘI
INDUSTRIE A JUDEȚULUI
SĂLAJ

„Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007-2013” „Investește în oameni!”

Avantaje economice și fiscale oferite de către stat

Potrivit cadrului legislativ din România, mai precis prin programul guvernamental

- pentru susținerea dezvoltării IMM-urilor, în fiecare an, prin legea bugetului de stat, sunt prevăzute a se aloca fonduri în valoare de 0,2% din PIB pentru finanțarea programelor de dezvoltare și a măsurilor de sprijinire a înființării de noi IMM-uri, atât la nivel național cât și local, aceste sume fiind urmărite în mod distinct în bugetul de stat și în bugetele locale.

- în vederea îmbunătățirii accesului IMM-urilor la finanțare, s-a înființat Fondul Național de Garantare a creditelor pentru IMM-uri prin care guvernul aprobă anual programe de stimulare și încurajare pentru înființarea și dezvoltarea acestor întreprinderi. Programele elaborate sunt coordonate și monitorizate de către Agenția Națională pentru IMM-uri și Cooperatie.

- De asemenea, prin grija statului IMM-urile au acces prioritar la închirierea, concesiunea și leasingul activelor disponibile ale regiilor autonome, societăților/companiilor naționale și societăților comerciale cu capital majoritar de stat.

- Reducerea sau renunțarea la garanțiile solicitate și la alte modalități de plată anticipată pentru consumurile de utilități și serviciile publice furnizate întreprinderilor mici și mijlocii este un alt avantaj pentru supraviețuirea acestor întreprinderi. Din punct de vedere fiscal, potrivit Legii nr. 571/2003-Codul Fiscal, facilitățile pentru IMM-uri ar fi:

- scutirea de taxe vamale pentru importul de materii prime necesare fabricării de produse, care, la rândul lor, sunt scutite de plata taxelor vamale de import;

- scutirea de taxe vamale pentru importurile de mașini, utilaje, echipamente în vederea dezvoltării activității;

Alte facilități:

- alocarea de fonduri bugetare pentru finanțarea programelor de dezvoltare și a măsurilor de sprijinire a înființării și dezvoltării IMM-urilor; simplificarea procedurilor administrative de înregistrare, de obținere a avizelor, autorizațiilor și licențelor de funcționare; beneficierea de servicii de informare, de asistență, consultanță, cercetare și inovare tehnologică; pregătirea profesională managerială.

Fonduri europene sau fonduri structurale nerambursabile

Fondurile europene sunt instrumente financiare prin care Uniunea Europeană acționează pentru eliminarea disparităților economice și sociale între regiuni, în scopul realizării coeziunii economice și sociale:

- Fondul European de Dezvoltare Regională (FEDR)
- Fondul Social European (FSE)
- Fondul European pentru Orientare și Garantare în Agricultură (FEOGA) – secțiunea „Orientare”

- Fondul European de Dezvoltare Regională (FEDR) presupune finanțarea de investiții în:
 - sectorul productiv, infrastructură, educație, sănătate, dezvoltare locală
 - întreprinderi mici și mijlocii,
 - converșia economică și socială pentru zone care se confruntă cu dificultăți structurale.

UNIUNEA EUROPEANĂ

MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI ȘI
PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

FONDUL SOCIAL EUROPEAN
POS DRU
2007-2013

INSTRUMENTE STRUCTURALE
2007-2013

MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI ȘI
PROTECȚIEI SOCIALE
GR POSDRU NV

CAMERA DE COMERT ȘI
INDUSTRIE A JUDEȚULUI
SĂLAJ

„Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial
Dezvoltarea Resurselor Umane 2007-2013” „Investește în oameni!”

Investește în
OAMENI

- Fondul Social European (FSE) este fondul structural destinat politicii sociale a Uniunii Europene, care sprijină măsuri de ocupare a forței de muncă și dezvoltare a resurselor umane și contribuie la:
 - promovarea oportunităților pentru angajarea forței de muncă - șomeri și grupuri dezavantajate, prin creșterea mobilității lor și facilitarea adaptării lor la schimbările industriale;
 - implementarea Strategiei Europene pentru Ocuparea Forței de Muncă.
- Fondul European pentru Orientare și Garantare în Agricultură (FEOGA) – secțiunea „Orientare” destinat politicii agricole comune a Uniunii Europene, care sprijină măsuri pentru modernizarea agriculturii și dezvoltare rurală.

Secțiunea „**Orientare**” contribuie la sprijinirea regiunilor mai puțin dezvoltate, prin:

- îmbunătățirea eficienței structurilor de producție
- procesarea și marketingul produselor agricole și forestiere
- dezvoltarea potențialului local în zonele rurale

Secțiunea „**Garantare**” a acestui fond, care nu este de tip structural, contribuie la dezvoltarea rurală în cadrul Politicii Agricole Comune în zonele cu dificultăți structurale.

În acest context, vom prezenta succint corelația Program Operațional – Axe prioritare specifice IMM-urilor din cadrul Fondului Social European (FSE):

1. Programul Operațional “Creșterea competitivității economice” cu următoarele axe prioritare: sistem de producție inovativ, cercetare, dezvoltare tehnologică, inovare pentru competitivitate, tehnologia informației și de comunicare, creșterea eficienței energetice și dezvoltarea durabilă a sistemului energetic.
2. Programul Operațional Regional având ca axe prioritare consolidarea mediului de afaceri regional și local și dezvoltarea turismului regional și local cu următoarele acțiuni:
 - crearea și/sau îmbunătățirea structurilor regionale și locale de sprijinire a afacerilor;
 - reabilitarea siturilor industriale abandonate;
 - creșterea calității serviciilor turistice și de valorificare a patrimoniului istoric și cultural.
3. Programul Operațional Sectorial “Dezvoltarea resurselor umane” având ca axe prioritare educația și formarea profesională în sprijinul creșterii economice și dezvoltării bazate pe cunoaștere; conectarea învățării pe tot parcursul vieții; creșterea adaptabilității forței de muncă.

Acest Program Operațional prin axele sale prioritare cuprinde următoarele acțiuni majore: asigurarea calității în formarea profesională continuă, creșterea accesului și participării la formarea profesională continuă; formare și sprijin pentru întreprinderi și angajați, pentru promovarea adaptabilității.

Concluzia finală a stimulării IMM-urilor ar fi cadrul legal, sistemul fiscal și accesul la finanțare și la serviciile de înregistrare oficială a companiilor ar trebui simplificate și făcute mai transparente.

UNIUNEA EUROPEANĂ

MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI ȘI
PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRUFONDUL SOCIAL EUROPEAN
POS DRU
2007-2013INSTRUMENTE STRUCTURALE
2007-2013MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI ȘI
PROTECȚIEI SOCIALE
GR POSDRU NVCAMERA DE COMERT ȘI
INDUSTRIE A JUDEȚULUI
SALAJ

3. ORGANIZAREA CONTABILITĂȚII IMM-urilor

3.1. Contabilitatea – componentă a sistemului informațional economic

CONTABILITATEA – ca activitate specializată în măsurarea, evaluarea, cunoașterea, gestiunea și controlul activelor, datoriilor și capitalurilor proprii, precum și a rezultatelor obținute din activitatea persoanelor juridice și fizice, trebuie să asigure înregistrarea cronologică și sistematică, prelucrarea, publicarea și păstrarea informațiilor cu privire la poziția financiară (BILANȚ), performanța financiară (CONT DE PROFIT ȘI PIERDERE) și fluxurile de trezorerie atât pentru cerințele interne ale acestora cât și în relațiile cu investitorii prezenți și potențiali, creditorii financiari și comerciali, clienții, instituțiile publice și alți utilizatori.

“Artă” a înregistrării, clasificării și rezumării într-o formă sistematică în exprimare bănească a tranzacțiilor și evenimentelor precum și a rezultatelor acestor acțiuni.

Contabilitatea, ca *sistem informațional*, are funcția de ținere a registrelor bazate pe evidență, documentare și a tranzacțiilor și evenimentelor (faptelor).

Rolul contabilității – de a furniza informații cantitative, preponderent de natură financiară, realizate de entitățile economice în scopul de a fi utilizate în luarea deciziilor strategice (economice).

Sistem informațional, care cuantifică, prelucrează și transmite informații financiare despre o entitate economică existentă. (American Institute of Certified Public Accountants).

Contabilitatea reprezintă o *informație* care descrie activitatea și structura entității exercițiului cu exercițiu.

Informația - în valoare – se referă la:

- Activitatea economică a entității în timpul exercițiului (sau un an contabil) și la performanțele realizate: vânzări, cumpărări, salarii achitate, profit sau pierdere;
- Structura economică și financiară care rezultă din această activitate: situația entității la începutul exercițiului financiar, la sfârșitul exercițiului precum și evoluția în timp a acesteia.

Valorificarea informației economice se poate realiza numai cu ajutorul unui sistem informațional, care cuprinde totalitatea datelor și informațiilor ce se vehiculează într-un *sistem cibernetic* (“input-uri” și “outputuri”) și face legătura între activitățile economice și factorii decizionali.

Organizarea datelor și informațiilor într-un sistem informațional are drept scop:

- Identificarea activităților, tranzacțiilor și evenimentelor ce generează date;
- Delimitarea obiectivelor cunoașterii și conducerii;
- Stabilirea purtătorilor materiali de informații și modul în care se culeg și se înregistrează datele;
- Alegerea metodelor și instrumentelor de prelucrare a datelor;
- Stabilirea destinației informațiilor;
- Organizarea transmiterii lor la destinatar.

UNIUNEA EUROPEANĂ

MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI ȘI
PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

FONDUL SOCIAL EUROPEAN
POS DRU
2007-2013

INSTRUMENTE STRUCTURALE
2007-2013

MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI ȘI
PROTECȚIEI SOCIALE
GR POSDRU NV

CAMERA DE COMERT ȘI
INDUSTRIE A JUDEȚULUI
SALAJ

Pentru conducerea eficientă a întreprinderii, antreprenorii (managerii) trebuie să asigure:

- Fondul sau sistemul de informații;
- Suporturile materiale ale informațiilor;
- Mijloacele de prelucrare a datelor;
- Metodele de prelucrare a datelor;
- Circuitele informaționale.

3.2. Obiectivele contabilității

1. Înregistrarea cronologică și sistematică a mișcărilor patrimoniale;
2. Asigurarea integrității patrimoniului și controlul operațiilor patrimoniale efectuate;
3. Urmărirea și furnizarea rezultatelor obținute pentru necesități proprii cât și pentru informarea utilizatorilor;
4. Furnizarea informațiilor necesare pentru întocmirea situațiilor financiare anuale.

“Ca joc social” contabilitatea are ca scop final reprezentarea realității entităților economice.

Atât în România cât și în alte țări, contabilitatea financiară este reglementată de norme, reguli obiectul ei fiind situațiile financiare pe care le produce.

Contabilitatea are un obiect propriu de cercetare precum și o metodă specifică de lucru pentru îndeplinirea obiectivului său.

Metoda contabilă presupune un sistem logic de principii și procedee de lucru ce decurg din particularitățile specifice entităților (întreprinderilor):

1. Principiul dublei reprezentări – care din punct de vedere economic și juridic se împarte în contabilitate în: patrimoniu economic (bunuri economice cu drepturi și obligații) și patrimoniul juridic (drepturile și obligațiile cu valoare juridică) între acestea menținându-se o egalitate bilanțieră:

ACTIVE PATRIMONIALE = PASIVE PATRIMONIALE

2. Principiul dublei înregistrări care “asigură raporturi de echilibru nu numai între cele două forme de reflectare a patrimoniului ci și între venituri, cheltuieli și rezultate”.

3. Principiul înregistrării cronologice și sistematice, potrivit căruia înregistrarea în contabilitate a operațiilor economice și financiare a unei entități economice se face atât cronologic (succesiunea lor în timp) consemnate în registrul jurnal cât și sistematic pe grupe sau structuri componente ale patrimoniului evidențiate în registrul “Cartea Mare”.

4. Principiul înregistrării sintetice și analitice, care presupune reflectarea în contabilitate a operațiilor economico-financiare pe grupe sau categorii de bunuri economice, drepturi și obligații aparținând contabilității sintetice, dar și pe feluri de bunuri, drepturi și obligații în cadrul contabilității analitice.

UNIUNEA EUROPEANĂ

MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI ȘI
PROTECȚIEI SOCIALE
AMFOSDRU

FONDUL SOCIAL EUROPEAN
POS DRU
2007-2013

INSTRUMENTE STRUCTURALE
2007-2013

MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI ȘI
PROTECȚIEI SOCIALE
GR POSDRU NV

CAMERA DE COMERT ȘI
INDUSTRIE A JUDEȚULUI
SĂLAJ

5. Principiul generalizării și sintetizării informatice, prin care datele sunt prelucrate în urma înregistrării informațiilor economice obținute la nivelul entităților economice sunt sintetizate în situațiile financiare anuale – care sunt documente de sinteză contabilă.

Societățile comerciale, societățile/companiile naționale, regiile autonome, institutele naționale de cercetare-dezvoltare, instituțiile publice, societățile cooperatiste și celelalte persoane juridice (asociațiile și celelalte persoane juridice cu și fără scop patrimonial, precum și persoane fizice care desfășoară activități producătoare de venituri **au obligația să organizeze și să conducă contabilitatea proprie, respectiv contabilitatea financiară și contabilitatea de gestiune adaptată specificului activității.**

Conducerea contabilității financiare în cadrul entităților economice este prevăzută prin lege sprijinindu-se pe o structură normativă care permite sesizarea, înregistrarea, clasificarea și interpretarea operațiilor și alte fapte referitoare la entitate.

Un rol deosebit de important îl au persoanele care supraveghează și conduc evidența contabilă (**contabilul șef, directorul economic, expertul contabil, contabilul autorizat, auditorul financiar**) care trebuie să înțeleagă foarte bine terminologia de bază utilizată pentru realizarea funcției contabile: faptă, operație, cont, conturi permanente, conturi temporare, cartea mare, jurnal, bilanță de verificare, inventariere, înregistrări de regularizare, înregistrări de anulare, documente de sinteză, exercițiu financiar, înregistră de închidere, ciclul contabil.

3.3. Organizarea și conducerea contabilității

Răspunderea pentru organizarea și conducerea contabilității revine administratorului, ordonatorului de credite sau altei persoane care are obligația gestionării entității respective.

Contabilitatea se organizează și se conduce, de regulă, în compartimente distincte, conduse de către directorul economic, contabilul-șef, sau altă persoană împuternicită să îndeplinească această funcție. Aceste persoane trebuie să aibă studii economice superioare.

Contabilitatea poate fi organizată și condusă pe bază de contracte de prestatări servicii în domeniul contabilității, încheiate cu persoane fizice sau juridice, autorizate potrivit legii, membre ale CECCAR¹.

Persoanele care răspund de organizarea și conducerea contabilității trebuie să asigure condițiile necesare pentru:

- a. Întocmirea documentelor justificative privind operațiunile economice;
- b. Organizarea și conducerea corectă și la zi a contabilității;
- c. Organizarea și efectuarea inventarierii elementelor de activ, datorii și capitaluri proprii, precum și valorificarea rezultatelor acesteia;
- d. Respectarea regulilor de întocmire a situațiilor financiare anuale;
- e. Depunerea acestora la termen la organele de drept și publicarea acestora;

¹ Art.10, alin.1-3, Legea contabilității nr.82/1991, republicată

- f. Păstrarea documentelor justificative, a registrelor și situațiilor financiare anuale;
- g. Organizarea contabilității de gestiune adaptate la specificul fiecărei persoane juridice.

Potrivit legislației în vigoare în cadrul entităților economice registrele de contabilitate obligatorii sunt:

- Registrul jurnal – document de înregistrare cronologică și sistematică a mișcării patrimoniului.
- Registrul inventar – document contabil de înregistrare a rezultatelor inventarierii patrimoniului și cu probă în litigii.
- Registrul „Cartea Mare” – document de înregistrare contabilă care incubă, date pentru efectuarea analizei economice și financiare și pentru întocmirea bilanței de verificare.

În caz de pierdere, sustragere sau distrugere a unor documente contabile se vor lua măsuri de reconstituire a acestora în termen de maximum 30 de zile de la constatare, potrivit reglementărilor emise în acest scop.

3.4. Reglementări contabile conforme cu Directivele Europene

Conform OMFP nr. 1752/2005 pentru aprobarea reglementărilor contabile conforme cu directivele europene, publicat în M.O. Partea I, nr. 1080 și 1080/bis/2005, modificat și completat prin OMEF nr. 2374/2007, publicat în M.O. Partea I nr. 25 și 25/bis/2007, persoanele juridice prevăzute la art.1, alin.1 din Legea contabilității nr. 82/1991, republicată, aplică reglementări contabile conforme cu Directiva a IV-a a Comunității Economice Europene.

Persoanele juridice care la data bilanțului depășesc limitele a două dintre următoarele 3 criterii, denumite criterii de mărime:

- Total active: 3.650.000 euro;
- Cifra de afaceri netă: 7.300.000 euro;
- Număr mediu de salariați în cursul exercițiului financiar: 50

întocmesc **situații financiare anuale** care cuprind:

- Bilanț;
- Cont de profit și pierdere;
- Situația modificărilor capitalului propriu;
- Situația fluxurilor de trezorerie;
- Note explicative la situațiile financiare anuale.

Persoanele juridice care la data bilanțului nu depășesc limitele a două dintre criteriile de mărime prevăzute mai sus întocmesc **situații financiare anuale simplificate** care cuprind:

- > bilanț prescurtat;
- > cont de profit și pierdere;
- > note explicative la situațiile financiare anuale.

Opțional pot întocmi situația modificărilor capitalului propriu și/sau situația fluxurilor de trezorerie.

Criteriile de mărime se stabilesc pe baza situațiilor financiare anuale.

UNIUNEA EUROPEANĂ

MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI ȘI
PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

FONDUL SOCIAL EUROPEAN
POS DRU
2007-2013

INSTRUMENTE STRUCTURALE
2007-2013

MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI ȘI
PROTECȚIEI SOCIALE
GR POSDRU NV

CAMERA DE COMERT ȘI
INDUSTRIE A JUDEȚULUI
SĂLAJ

3.5. Particularități ale situațiilor financiare în România

Din parcurgerea structurii situațiilor financiare precum și a reglementărilor prevăzute de O.M.F.P. 1752/2005 cu modificările ulterioare putem sintetiza mai multe particularități ale Bilanțului și Contului de Profit și Pierdere.

► **Particularitățile Bilanțului contabil întocmit conform O.M.F.P. 1752/2005** constau următoarele:

- Creanțele (altele decât cele financiare) cu scadență mai mare de 1 an sunt prezentate distinct în cadrul activelor circulante;
- Primele de rambursare a obligațiunilor se deduc din împrumutul obligatar ca atare se raportează la capitaluri proprii cu semnul „-”;
- Acțiunile proprii se raportează la capitalurile proprii cu semnul „-”;
- Prezența la posturile E și F a doi indicatori de analiză financiară relevanți pentru aprecierea modului în care entitatea își asigură continuitatea. Un criteriu relevant pentru asigurarea continuității activității este modul în care entitatea își asigură echilibrul financiar. Este vizat mai întâi echilibrul pe termen scurt și apoi a celui pe termen lung fiind puși în evidență următorii indicatori:

✓ *La poziția E „Active circulante nete/datorii curente nete” se află capitalul de lucru. Pe baza acestui indicator se apreciază modul în care entitatea își asigură continuitatea activității pe termen scurt. Reținem modul de calcul al capitalului de lucru recomandat de prezenta reglementare:*

Capital de lucru (E) = Active circulante (B) + Cheltuieli în avans (C) - Datorii ce trebuie plătite într-o perioadă de până la 1 an (D) – Venituri în avans (I exclusiv subvențiile pentru investiții)

✓ *La poziția F „Total active minus datorii curente” se află sursele de finanțare pe termen lung numite și capitaluri permanente. Pe baza acestui indicator se apreciază modul în care entitatea își asigură continuitatea activității pe termen lung. Reținem modul de calcul al capitalului permanent recomandat de prezenta reglementare:*

Capitalul angajat (F) = Active imobilizate (A) + Capitalul de lucru (E)

► **Particularitățile Contului de Profit și Pierdere întocmit conform O.M.F.P. 1752/2005** constau în următoarele:

- Cifra de afaceri netă include și veniturile din subvenții dacă au fost primite pentru cifra de afaceri, precum și veniturile din dobânzi înregistrate de societățile de leasing, deși ele sunt contabilizate la venituri financiare;
- Variația stocurilor și producția de imobilizări sunt asimilate veniturilor din exploatare și sunt considerate venituri latente sau nerealizate și nu transferuri de cheltuieli;
- La postul „Alte venituri din exploatare” se găsesc o serie de venituri care pot fi semnificative precum și venituri din vânzarea imobilizărilor corporale și necorporale, subvențiile

UNIUNEA EUROPEANĂ

MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI ȘI
PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRUFONDUL SOCIAL EUROPEAN
POS DRU
2007-2013INSTRUMENTE STRUCTURALE
2007-2013MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI ȘI
PROTECȚIEI SOCIALE
GR POSDRU NVCAMERA DE COMERȚ ȘI
INDUSTRIE A JUDEȚULUI
SĂLAJ

pentru investiții virate la venituri pe măsura amortizării imobilizării respective, venituri din despăgubiri etc.

➤ Veniturile din subvențiile primite pentru acoperirea unor cheltuieli se deduc din cheltuielile pentru care s-au primit iar cheltuielile se prezintă în mărime netă;

➤ Existența posturilor de ajustare a valorii activelor și a provizioanelor în vederea prezentării lor în bilanț.

➤ Activele se ajustează cu amortizarea și eventualele deprecieri constatate la data bilanțului. Aceste ajustări generează cheltuieli privind amortizările, provizioanele și ajustările pentru depreciere. De asemenea se poate întâmpla ca un activ depreciat în trecut să înregistreze o creștere de valoare caz în care se recunoaște în contabilitate ca venituri din provizioane și ajustări pentru depreciere.

➤ Provizioanele sunt măsurate pe baza unor estimări. La fiecare dată de bilanț trebuie refăcute estimările și după caz majorate sau diminuate. Majorarea provizioanelor va determina o cheltuială cu ajustarea iar diminuarea lor va genera un venit din ajustare.

➤ Vânzarea/cedarea/emiterea/răscumpărarea/anularea de active financiare pe termen scurt nu se recunoaște în Contul de Profit și Pierdere (ca și venit respectiv cheltuială) ci operațiunea se prezintă direct în capitalurile proprii ca și câștig sau pierdere legate de emiterea, răscumpărarea, vânzarea, cedarea sau anularea instrumentelor de capitaluri proprii. Operațiunile aferente activelor financiare pe termen lung rămân în continuare să se recunoască direct în Contul de Profit și Pierdere ca și venituri și cheltuieli, după caz.

3.6. Tratamente contabile privind evaluarea patrimoniului

Elementele prezentate în situațiile financiare anuale se evaluează, în general, pe baza principiului **costului de achiziție** sau al **costului de producție**.

La data intrării în entitate, bunurile se evaluează și se înregistrează în contabilitate la valoarea de intrare, care se stabilește astfel:

- a. La **cost de achiziție** – pentru bunurile procurate cu titlu oneros;
- b. La **cost de producție** – pentru bunurile produse în entitate;
- c. La **valoarea de aport** – stabilită în urma evaluării – pentru bunurile reprezentând aport la capitalul social;
- d. La **valoarea justă** – pentru bunurile obținute cu titlu gratuit.

Valoare justă – se înțelege suma pentru care activul ar putea fi schimbat de bunăvoie între părți aflate în cunoștință de cauză în cadrul unei tranzacții cu prețul determinat obiectiv.

Costul de achiziție al bunurilor cuprinde: prețul de cumpărare, taxele de import și alte taxe (cu excepția acelor pe care persoana juridică le poate recupera de la autoritățile fiscale), cheltuielile de transport, manipulare și alte cheltuieli care pot fi atribuibile direct achiziției bunurilor respective.

UNIUNEA EUROPEANĂ

MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI ȘI
PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

FONDUL SOCIAL EUROPEAN
POS DRU
2007-2013

INSTRUMENTE STRUCTURALE
2007-2013

MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI ȘI
PROTECȚIEI SOCIALE
GR POSDRU NV

CAMERA DE COMERT ȘI
INDUSTRIE A JUDEȚULUI
SALAJ

Reducerile comerciale (rabat, risturn, discount, etc.) cordate de furnizor nu fac parte din costul de achiziție.

Costul de producție al unui bun cuprinde costul de achiziție a materiilor prime și materialelor consumabile și cheltuielile de producție direct atribuibile bunului.

Cheltuielile directe aferente producției: materiale directe, energie consumată în scopuri tehnologice, manoperă directă și alte cheltuieli directe de producție, precum și cota cheltuielilor indirecte de producție alocată în mod rațional ca fiind legată de fabricație.

Costuri care nu intră în costul stocurilor, ci sunt recunoscute drept cheltuieli ale perioadei în care au survenit, exemple: pierderile de materiale, manoperă sau alte costuri de producție înregistrate peste limitele normal admise; cheltuielile de depozitare, cu excepția cazurilor în care aceste costuri de producție sunt necesare în procesul de producție; regiile (cheltuielile) generale de administrare care nu participa la aducerea stocurilor în forma și locul final; costurile de desfacere.

Evaluarea cu ocazia inventarierii – se face potrivit OMFP nr. 2861/2009, publicat în M.O.Parte I nr. 704/2009, la valoarea de inventar.

Evaluarea la încheierea exercițiului financiar a elementelor de activ, datorii și capitaluri proprii care se reflectă în situațiile financiare anuale se face la valoare de intrare pusă de acord cu rezultatele inventarierii.

Evaluarea la data ieșirii din entitate sau la darea în consum, bunurile se evaluează și se scad din gestiune la valoarea lor de intrare.

UNIUNEA EUROPEANĂ

MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI ȘI
PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRUFONDUL SOCIAL EUROPEAN
POS DRU
2007-2013INSTRUMENTE STRUCTURALE
2007-2013MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI ȘI
PROTECȚIEI SOCIALE
GR POSDRU NVCAMERA DE COMERT ȘI
INDUSTRIE A JUDEȚULUI
SALAJ

STUDII DE CAZ

1. EXEMPLE DE PREZENTARE A NOTELOR EXPLICATIVE LA SITUAȚIILE FINANCIARE ANUALE

Această secțiune exemplifică modul de prezentare în notele explicative a informațiilor cerute de prezentele reglementări. Ca urmare, entitățile stabilesc formatul notelor explicative, cu condiția prezentării cel puțin a informațiilor solicitate. Exemple de note explicative:

1. Active imobilizate
2. Provizioane
3. Repartizarea profitului
4. Analiza rezultatului din exploatare
5. Situația creanțelor și datoriilor
6. Principii, politici și metode contabile
7. Participații și surse de finanțare
8. Informații privind salariații și membrii organelor de administrație, conducere și de supraveghere
9. Exemple de calcul și analiză a principalilor indicatori economico-financiar
10. Alte informații

Nota 1 Active imobilizate

Denumirea elementului de imobilizare*)	Valoarea brută**)				Ajustări de valoare***) (amortizări și ajustări pentru depreciere sau pierdere de valoare)			
	Sold la începutul exercițiului financiar	Creșteri ****)	Cedări, transferuri și alte reduceri	Sold la sfârșitul exercițiului financiar	Sold la începutul exercițiului financiar	Ajustări înregistrate în cursul exercițiului financiar	Reduceri sau reluări	Sold la sfârșitul exercițiului financiar
0	1	2	3	4 = 1+2-3	5	6	7	8 = 5+6-7

*) Cheltuielile de constituire și cheltuielile de dezvoltare vor fi detaliate, prezentându-se motivele imobilizării și perioada de amortizare, cu justificarea acesteia.

**) Modificările valorii brute se vor prezenta plecând de la costul de achiziție sau costul de producție pentru fiecare element de imobilizare, în funcție de tratamentele contabile aplicate.

În cazul în care durata contractului sau durata de utilizare a elementelor de natura cheltuielilor de dezvoltare depășește cinci ani, aceasta trebuie prezentată în notele explicative, împreună cu motivele care au determinat-o.

În cazul fondului comercial amortizat într-o perioadă de peste cinci ani, această perioadă nu trebuie să depășească durata de utilizare economică a activului și trebuie să fie prezentată și justificată în notele explicative.

***) Se vor prezenta duratele de viață sau ratele de amortizare utilizate, metodele de amortizare și ajustările care privesc exercițiile anterioare.

****) Se vor prezenta separat creșterile de valoare apărute din procesul de dezvoltare internă.

UNIUNEA EUROPEANĂ

MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI ȘI
PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

FONDUL SOCIAL EUROPEAN
POS DRU
2007-2013

INSTRUMENTE STRUCTURALE
2007-2013

MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI ȘI
PROTECȚIEI SOCIALE
GR POSDRU NV

CAMERA DE COMERȚ ȘI
INDUSTRIE A JUDEȚULUI
SALAJ

Nota 2 Provizioane

- lei -

Denumirea provizionului*)	Sold la începutul exercițiului financiar	Transferuri**)		Sold la sfârșitul exercițiului financiar
		în cont	din cont	
0	1	2	3	4 = 1+2-3

*) Provizioanele prezentate în bilanț la "Alte provizioane" trebuie descrise în notele explicative, dacă acestea sunt semnificative.

**) Cu explicarea naturii, sursei sau destinației acestora.

Nota 3 Repartizarea profitului*)

- lei -

Destinația profitului	Suma
Profit net de repartizat:	
- rezerva legală	
- acoperirea pierderii contabile	
- dividende etc.	
Profit nerepartizat	

*) În cazul acoperirii pierderii contabile raportate, se vor prezenta sursele de acoperire a acestora.

UNIUNEA EUROPEANĂ

 MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI ȘI
PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

 FONDUL SOCIAL EUROPEAN
POS DRU
2007-2013

 INSTRUMENTE STRUCTURALE
2007-2013

 MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI ȘI
PROTECȚIEI SOCIALE
OR POSDRU NV

 CAMERA DE COMERT ȘI
INDUSTRIE A JUDEȚULUI
SĂLAJ

Nota 4 Analiza rezultatului din exploatare

- lei -

Denumirea indicatorului	Exercițiul financiar	
	Precedent	Curent
0	1	2
1. Cifra de afaceri netă		
2. Costul bunurilor vândute și al serviciilor prestate (3 + 4 + 5)		
3. Cheltuielile activității de bază		
4. Cheltuielile activităților auxiliare		
5. Cheltuielile indirecte de producție		
6. Rezultatul brut aferent cifrei de afaceri nete (1 - 2)		
7. Cheltuielile de desfacere		
8. Cheltuieli generale de administrație		
9. Alte venituri din exploatare		
10. Rezultatul din exploatare (6 - 7 - 8 + 9)		

Nota 5 Situația creanțelor și datoriilor

- lei -

Creanțe	Sold la sfârșitul exercițiului financiar	Termen de lichiditate	
		Sub 1 an	Peste 1 an
0	1 = 2 + 3	2	3
Total, din care:			

- lei -

Datorii*)	Sold la sfârșitul exercițiului financiar	Termen de exigibilitate		
		Sub 1 an	1-5 ani	Peste 5 ani
0	1 = 2 + 3 + 4	2	3	4
Total, din care:				

UNIUNEA EUROPEANĂ

 MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI ȘI
PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

 FONDUL SOCIAL EUROPEAN
POS DRU
2007-2013

 INSTRUMENTE STRUCTURALE
2007-2013

 MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI ȘI
PROTECȚIEI SOCIALE
GR POSDRU NV

 CAMERA DE COMERT ȘI
INDUSTRIE A JUDEȚULUI
SĂLAJ

*) Se vor menționa următoarele informații:

- a) clauzele legate de achitarea datoriilor și rata dobânzii aferente împrumuturilor;
- b) datoriile pentru care s-au depus garanții sau au fost efectuate ipotecări: valoarea și natura garanțiilor;
- c) valoarea obligațiilor pentru care s-au constituit provizioane;
- d) valoarea obligațiilor privind plata pensiilor.

Nota 6 Principii, politici și metode contabile

Se vor prezenta:

- a) Reglementările contabile aplicate la întocmirea și prezentarea situațiilor financiare anuale.
- b) Abaterile de la principiile și politicile contabile, metodele de evaluare și de la alte prevederi din reglementările contabile, menționându-se: natura; motivele; evaluarea efectului asupra activelor și datoriilor, poziției financiare și a profitului sau pierderii.
- c) Dacă valorile prezentate în situațiile financiare nu sunt comparabile, absența comparabilității trebuie prezentată în notele explicative, însoțită de comentarii relevante.
- d) Valoarea reziduală pentru imobilizări stabilită în situația în care nu se cunoaște prețul de achiziție sau costul de producție al acesteia.
- e) Suma dobânzilor incluse în costul activelor imobilizate și circulante cu ciclu lung de fabricație.
- f) În cazul reevaluării imobilizărilor corporale: elementele supuse reevaluării, precum și metodele prin care sunt determinate valorile rezultate în urma reevaluării; valoarea la cost istoric a imobilizărilor reevaluate; tratamentul în scop fiscal al rezervei din reevaluare; modificările rezervei din reevaluare; valoarea rezervei din reevaluare la începutul exercițiului financiar; diferențele din reevaluare transferate la rezerva din reevaluare în cursul exercițiului financiar; sumele capitalizate sau transferate într-un alt mod din rezerva din reevaluare în cursul exercițiului financiar, prezentându-se natura oricărui astfel de transfer, cu respectarea legislației în vigoare; valoarea rezervei din reevaluare la sfârșitul exercițiului financiar.
- g) Dacă activele fac obiectul ajustărilor excepționale de valoare exclusiv în scop fiscal, suma ajustărilor și motivele pentru care acestea au fost efectuate trebuie prezentate în notele explicative.
- h) Dacă valoarea prezentată în bilanț, rezultată după aplicarea metodelor FIFO, CMP sau LIFO, diferă în mod semnificativ, la data bilanțului, de valoarea determinată pe baza ultimei valori de piață cunoscute înainte de data bilanțului, valoarea acestei diferențe trebuie prezentată în notele explicative ca total, pe categorii de active fungibile.

Nota 7 Participații și surse de finanțare

Se vor prezenta următoarele informații:

- a) se menționează existența oricăror certificate de participare, valori mobiliare, obligațiuni convertibile, cu prezentarea informațiilor cerute în Subsecțiunea 8.2 din cadrul O.M.F.P. 2374/2007;
- b) capital social subscris/patrimoniul entităților;

UNIUNEA EUROPEANĂ

MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI ȘI
PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

FONDUL SOCIAL EUROPEAN
POS DRU
2007-2013

INSTRUMENTE STRUCTURALE
2007-2013

MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI ȘI
PROTECȚIEI SOCIALE
GR POSDRU NV

CAMERA DE COMERȚ ȘI
INDUSTRIE A JUDEȚULUI
SĂLAJ

Investește în
OAMENI

c) numărul și valoarea totală a fiecărui tip de acțiuni emise, menționându-se dacă au fost integral vărsate și, după caz, numărul acțiunilor pentru care s-a cerut, fără rezultat, efectuarea vărsămintelor;

d) acțiuni răscumpărabile:

- data cea mai apropiată și data limită de răscumpărare;
- caracterul obligatoriu sau neobligatoriu al răscumpărării;
- valoarea eventualei prime de răscumpărare;

e) acțiuni emise în timpul exercițiului financiar:

- tipul de acțiuni;
- număr de acțiuni emise;
- valoarea nominală totală și valoarea încasată la distribuire;
- drepturi legate de distribuție:
 - numărul, descrierea și valoarea acțiunilor corespunzătoare;
 - perioada de exercitare a drepturilor;
 - prețul plătit pentru acțiunile distribuite;

f) obligațiuni emise:

- tipul obligațiunilor emise;
- valoarea emisă și suma primită pentru fiecare tip de obligațiuni;
- obligațiuni emise de entitate, deținute de o persoană nominalizată sau împuternicită de aceasta:
 - valoarea nominală;
 - valoarea înregistrată în momentul plății.

Nota 8 Informații privind salariații și membrii organelor de administrație, conducere și de supraveghere

Se vor face mențiuni cu privire la:

a) indemnizațiile acordate membrilor organelor de administrație, conducere și de supraveghere;

b) obligațiile contractuale cu privire la plata pensiilor către foștii membri ai organelor de administrație, conducere și supraveghere, indicându-se valoarea totală a angajamentelor pentru fiecare categorie.

c) valoarea avansurilor și a creditelor acordate membrilor organelor de administrație, conducere și de supraveghere în timpul exercițiului: rata dobânzii; principalele clauze ale creditului; suma rambursată până la acea dată; obligații viitoare de genul garanțiilor asumate de entitate în numele acestora;

d) salariați: număr mediu, cu defalcarea pe fiecare categorie; salarii plătite sau de plătit, aferente exercițiului; cheltuieli cu asigurările sociale; alte cheltuieli cu contribuțiile pentru pensii.

Nota 9. Exemple de calcul și analiză a principalilor indicatori economico-financiar

1. Indicatori de lichiditate:

UNIUNEA EUROPEANĂ

MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI ȘI
PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

FONDUL SOCIAL EUROPEAN
POS DRU
2007-2013

INSTRUMENTE STRUCTURALE
2007-2013

MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI ȘI
PROTECȚIEI SOCIALE
GR POSDRU NV

CAMERA DE COMERȚ ȘI
INDUSTRIE A JUDEȚULUI
SĂLAJ

$$a) \text{ Indicatorul lichidității curente} = \frac{\text{Acrive curente}}{\text{Datorii curente}}$$

Indicatorul mai poartă de numirea de Indicatorul capitalului circulant.

- valoarea recomandată acceptabilă - în jurul valorii de 2;
- oferă garanția acoperirii datoriilor curente din activele curente.

$$b) \text{ Indicatorul lichidității imediate} = \frac{\text{Acrive curente} - \text{Stocuri}}{\text{Datorii curente}}$$

Indicatorul mai poartă denumirea de Indicatorul testul acid.

2. Indicatori de risc:

a) Indicatorul gradului de îndatorare

$$\frac{\text{Capital împrumutat}}{\text{Capital propriu}} \times 100 \quad \text{sau} \quad \frac{\text{Capital împrumutat}}{\text{Capital angajat}} \times 100$$

unde:

- capital împrumutat = credite peste un an;
- capital angajat = capital împrumutat + capital propriu.

b) Indicatorul privind acoperirea dobânzilor - determină de câte ori entitatea poate achita cheltuielile cu dobânda.

Cu cât valoarea indicatorului este mai mică, cu atât poziția entității este considerată mai riscantă.

$$\frac{\text{Profit înaintea plății dobanzii și impozitului pe profit}}{\text{Cheltuieli cu dobânda}} = \text{Numar de ori}$$

3. Indicatori de activitate (indicatori de gestiune) - furnizează informații cu privire la:

- Viteza de intrare sau de ieșire a fluxurilor de trezorerie ale entității;
- Capacitatea entității de a controla capitalul circulant și activitățile comerciale de bază ale entității;

- **Viteza de rotație a stocurilor (rulajul stocurilor)** - aproximează de câte ori stocul a fost rulat de-a lungul exercițiului financiar

$$\frac{\text{Costul vanzarilor}}{\text{Stoc mediu}} = \text{Numar de ori}$$

sau

Număr de zile de stocare - indică numărul de zile în care bunurile sunt stocate în unitate

UNIUNEA EUROPEANĂ

MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI ȘI
PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

FONDUL SOCIAL EUROPEAN
POS DRU
2007-2013

INSTRUMENTE STRUCTURALE
2007-2013

MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI ȘI
PROTECȚIEI SOCIALE
GR POSDRU NV

CAMERA DE COMERȚ ȘI
INDUSTRIE A JUDEȚULUI
SĂLAJ

$$\frac{\text{Stoc mediu}}{\text{Costul vanzarilor}} \times 365$$

- Viteza de rotație a debitelor-clienți

- calculează eficacitatea entității în colectarea creanțelor sale;
- exprimă numărul de zile până la data la care debitorii își achită datoriile către entitate.

$$\frac{\text{Sold mediu clienti}}{\text{Cifra de afaceri}} \times 365$$

O valoare în creștere a indicatorului poate indica probleme legate de controlul creditului acordat clienților și, în consecință, creanțe mai greu de încasat (clienți rău platnici).

- Viteza de rotație a creditelor-furnizor - aproximează numărul de zile de creditare pe care entitatea îl obține de la furnizorii săi. În mod ideal ar trebui să includă doar creditorii comerciali.

$$\frac{\text{Sold mediu furnizori}}{\text{Achizitii de bunuri (fara servicii)}} \times 365,$$

unde pentru aproximarea achizițiilor se poate utiliza costul vânzărilor sau cifra de afaceri.

- Viteza de rotație a activelor imobilizate - evaluează eficacitatea managementului activelor imobilizate prin examinarea valorii cifrei de afaceri generate de o anumită cantitate de active imobilizate

$$\frac{\text{Cifra de afaceri}}{\text{Active imobilizat}}$$

- Viteza de rotație a activelor totale

$$\frac{\text{Cifra de afaceri}}{\text{Total active}}$$

4. Indicatori de profitabilitate - exprimă eficiența entității în realizarea de profit din resursele disponibile:

a) Rentabilitatea capitalului angajat - reprezintă profitul pe care îl obține entitatea din banii investiți în afacere:

$$\frac{\text{Profit înaintea platii dobanzii și a impozitului pe profit}}{\text{Capital angajat}}, \text{ unde}$$

UNIUNEA EUROPEANĂ

MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI ȘI
PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

FONDUL SOCIAL EUROPEAN
POS DRU
2007-2013

INSTRUMENTE STRUCTURALE
2007-2013

MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI ȘI
PROTECȚIEI SOCIALE
GR POSDRU NV

CAMERA DE COMERT ȘI
INDUSTRIE A JUDEȚULUI
SĂLAJ

Capitalul angajat se referă la banii investiți în entitate atât de către acționari, cât și de creditorii pe termen lung, și include capitalul propriu și datoriile pe termen lung sau active totale minus datoriile curente.

b) Marja brută din vânzări

$$\frac{\text{Profitul brut din vanzari}}{\text{Cifra de afaceri}} \times 100$$

O scădere a procentului poate scoate în evidență faptul că entitatea nu este capabilă să își controleze costurile de producție sau să obțină prețul de vânzare optim.

Nota 10 Alte informații

Se prezintă:

a) Informații cu privire la prezentarea entității raportoare, potrivit Subsecțiunii 8.2. din O.M.F.P. 2374/2007.

b) Informații privind relațiile entității cu filiale, entitățile asociate sau cu alte entități în care se dețin participații, cerute potrivit Subsecțiunii 8.2. O.M.F.P. 2374/2007.

c) Bazele de conversie utilizate pentru exprimarea în moneda națională a elementelor de activ și de pasiv, a veniturilor și cheltuielilor evidențiate inițial într-o monedă străină.

d) Informații referitoare la impozitul pe profit:

- proporția în care impozitul pe profit afectează rezultatul din activitatea curentă și rezultatul din activitatea extraordinară;

- reconcilierea dintre rezultatul exercițiului și rezultatul fiscal, așa cum este prezentat în declarația de impozit;

- măsura în care calcularea profitului sau pierderii exercițiului financiar a fost afectată de o evaluare a elementelor care, prin derogare de la principiile contabile generale și regulile contabile de evaluare, a fost efectuată în exercițiul financiar curent sau într-un exercițiu financiar precedent în vederea obținerii de facilități fiscale;

- impozitul pe profit rămas de plată.

e) Cifra de afaceri: - prezentarea acesteia pe segmente de activități și pe piețe geografice.

f) Atunci când evenimentele ulterioare datei bilanțului au o asemenea importanță încât neprezentarea lor ar putea afecta capacitatea utilizatorilor situațiilor financiare de a face evaluări și de a lua decizii corecte, o entitate trebuie să prezinte următoarele informații pentru fiecare categorie semnificativă de astfel de evenimente:

- natura evenimentului; și

- o estimare a efectului financiar sau o mențiune conform căreia o astfel de estimare nu poate să fie făcută.

g) Explicații despre valoarea și natura: veniturilor și cheltuielilor extraordinare și a venurilor și cheltuielilor înregistrate în avans, în situația în care acestea sunt semnificative.

h) Ratele achitate în cadrul unui contract de leasing.

UNIUNEA EUROPEANĂ

MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI ȘI
PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

FONDUL SOCIAL EUROPEAN
POS DRU
2007-2013

INSTRUMENTE STRUCTURALE
2007-2013

MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI ȘI
PROTECȚIEI SOCIALE
GR POSDRU NV

CAMERA DE COMERT ȘI
INDUSTRIE A JUDEȚULUI
SĂLAJ

Investește în
OAMENI

i) În cazul unui leasing financiar, locatorul va prezenta următoarele informații:

- o descriere generală a contractelor semnificative de leasing;
- dobânda de încasat aferentă perioadelor viitoare.

În cazul unui leasing financiar, locatarul va evidenția următoarele:

- o descriere generală a contractelor importante de leasing, incluzând, dar fără a se limita la, următoarele:

- existența și condițiile opțiunilor de reînnoire sau cumpărare;
- restricțiile impuse prin contractele de leasing, cum ar fi cele referitoare la datorii suplimentare și alte operațiuni de leasing.

- dobânda de plătit aferentă perioadelor viitoare

j) Onorariile plătite auditorilor/cenzorilor și onorariile plătite pentru alte servicii de certificare, servicii de consultanță fiscală și alte servicii decât cele de audit.

k) Efectele comerciale scontate neajunse la scadență.

l) Atunci când suma de rambursat pentru datorii este mai mare decât suma primită, diferența se prezintă în notele explicative.

m) Datoriile probabile și angajamentele acordate.

n) Angajamentele sub forma garanțiilor de orice fel trebuie, în cazul în care nu există obligația de a le prezenta ca datorii, să fie în mod clar prezentate în notele explicative, și trebuie făcută distincție între diferitele tipuri de garanții recunoscute de legislația națională. De asemenea, trebuie făcută o prezentare separată a oricărei garanții valorice care a fost prevăzută. Angajamentele de acest tip care există în relația cu entitățile afiliate trebuie prezentate distinct.

o) Dacă un activ sau o datorie are legătură cu mai mult de un element din formatul de bilanț, relația sa cu alte elemente trebuie prezentată în notele explicative, dacă o asemenea prezentare este esențială pentru înțelegerea situațiilor financiare anuale.

p) Orice detaliere a elementelor din situațiile financiare anuale, atunci când aceste elemente sunt semnificative și sunt relevante utilizatorii situațiilor financiare.

UNIUNEA EUROPEANĂ

MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI ȘI
PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

FONDUL SOCIAL EUROPEAN
POS DRU
2007-2013

INSTRUMENTE STRUCTURALE
2007-2013

MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI ȘI
PROTECȚIEI SOCIALE
GR POSDRU NV

CAMERA DE COMERT ȘI
INDUSTRIE A JUDEȚULUI
SALAJ

2. Utilizatorii situațiilor financiare și ai rapoartelor de analiză și nevoile lor decizionale

Categorie de utilizatori

Deciziile economice elaborate de fiecare utilizator pe baza situațiilor financiare

Investitorii potențiali

- *Reținere, prudență sau refuz în investirea capitalului;*
- *Decizia de investire a capitalului în condițiile unui mediu prielnic afacerilor.*

În alegerea unei variante de investiție, factorul care determină decizia investitorilor depinde de *orizontul de interes* urmărit în compania respectivă. Astfel:

► Dacă se urmărește **perspectiva de dezvoltare** a companiei, respectiv **orizontul îndepărtat**, potențialii investitori (sau acționarii majoritari, în cazul investitorilor existenți) vor fi interesați de *nivelul rezultatului exercițiului care va genera o creștere a valorii acțiunilor în viitor*.

► Dacă se urmărește **câștigul imediat** rezultat într-un **orizont de timp sub 12 luni**, adică un câștig de natura *dividendelor* distribuite și a câștigurilor din diferențele de curs, investitorii potențiali (sau acționarii minoritari, în cazul investitorilor existenți) vor fi preocupați de nivelul acestui tip de câștig.

Investitorii Actuali

- *Menținerea, majorarea sau reducerea capitalului investit;*
- *Retragerea totală a capitalului investit;*
- *Controlul rezultatelor obținute al profitului și al dividendelor care pot fi distribuite.*

Angajații (Sindicatul)

- *Stabilitatea locurilor de muncă;*
- *Existența unui nivel rezonabil de remunerare corelat cu rentabilitatea entității;*
- *Existența unui sistem de asigurări și protecție socială adecvat;*
- *Acordarea unor forme de stimulare și cointeresare materială, inclusiv a unor oportunități profesionale.*

În Nota 8 la situațiile se referă la „Informații privind salariații, administratorii și directorii” se cuprind toate aceste informații. În Franța, la unitățile cu peste 300 de salariați se întocmește chiar un „bilanț social” care vine să servească interesele angajaților. Acesta cuprinde informații privitoare la:

- angajarea și oferta de locuri de muncă;
- remunerarea, participarea la profit și cheltuielile de protecție socială;
- condițiile de igienă și de securitate;
- alte condiții de muncă;
- formarea profesională;

UNIUNEA EUROPEANĂ

MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI ȘI
PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRUFONDUL SOCIAL EUROPEAN
POS DRU
2007-2013INSTRUMENTE STRUCTURALE
2007-2013MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI ȘI
PROTECȚIEI SOCIALE
GR POSDRU NVCAMERA DE COMERT ȘI
INDUSTRIE A JUDEȚULUI
SĂLAJ

**Creditorii
financiari
(Bănci și alte
instituții de credit)**

- relațiile profesionale;
- condițiile de viață ale salariaților și familiilor lor în măsura în care acestea depind de întreprindere. (N.Feleață, I. Ionașcu, 1998: 52 – 53).

- *Acordarea, restricționarea sau sistarea creditării în funcție de bonitatea clientului;*

- *Aplicarea sancțiunilor în cazul nerambursării la scadență a datoriilor (rate de credit plus dobândă);*

- *Solicitarea declanșării procedurii de insolvență, în cazul depășirii a unei anumite perioade prevăzute de lege, a termenului de plată a datoriilor (în prezent 30 zile).*

**Furnizorii și
alți creditori
comerciali**

- *Bonitatea firmei client (cumpărător) adică solvabilitatea acesteia și gradul de lichiditate a acesteia, în funcție de care își pot proiecta politica față de client;*

- *Solicitarea plăților în avans, acreditive etc.;*

- *Continuitatea activității clientului;*

- *Menținerea majorarea sau sistarea livrărilor;*

- *Rezilierea contractelor deja încheiate.*

Creditorii comerciali sunt în general interesați de o entitate pe o perioadă mai scurtă decât creditorii financiari, numai dacă nu sunt dependenți de continuitatea activității entității ca principal client.

Clienții

- *Performanțele economico-financiare ale firmei furnizoare prin care se testează capacitatea firmei furnizoare de a asigura necesitățile de aprovizionare ale firmei client cu volumul, calitatea și structura necesară de bunuri și servicii;*

- *Continuitatea activității furnizorului, pentru a avea garanția asigurării cu sursele de bunuri și servicii pe termen lung; acest interes se manifestă în special când au o colaborare pe termen lung cu entitatea respectivă sau sunt dependenți de ea.*

- *Negocierea privind perfectarea contractelor de cumpărare;*

- *Menținerea, suplimentarea (majorarea) sau rezilierea contractelor cu firma furnizoare.*

**Guvernul și
instituțiile sale**

- *Elaborarea strategiilor și politicilor fiscale;* Datele din contabilitatea societăților comerciale sunt folosite de organele fiscale pentru stabilirea bazei de impozitare, pentru determinarea unor impozite și taxe: impozitul pe profit, taxa pe valoarea adăugată, impozitul pe dividende, impozitul pe salarii etc. Pe baza acestora statul își calculează venitul național, produsul intern brut, conturile naționale și poate elabora previziuni macroeconomice.

- *Controlul fiscalității;* în țările în care contabilitatea este conectată la fiscalitate, informațiile din contabilitate sunt folosite în activitatea de control a organelor fiscale.

- *Stabilirea sancțiunilor pentru neplata datoriilor fiscale;*

UNIUNEA EUROPEANĂ

MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI ȘI
PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRUFONDUL SOCIAL EUROPEAN
POS DRU
2007-2013INSTRUMENTE STRUCTURALE
2007-2013MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI ȘI
PROTECȚIEI SOCIALE
GR POSDRU NVCAMERA DE COMERT ȘI
INDUSTRIE A JUDEȚULUI
SĂLAJ

Guvernanța corporativă

- *Alocarea sau sistarea resurselor financiare în politica investițiilor de stat;*
- *Fundamentarea unor indicatori economico-financiarți la nivel macroeconomic.*
- *Stabilirea politicii de investiții și de finanțare;*
 - *Creșterea gradului de solvabilitate și autonomie financiară;*
 - *Strategia rambursării datoriilor și a recuperării creanțelor;*
 - *Asigurarea echilibrului financiar pe termen scurt și lung*
- *Stabilirea politicii salariale;*
 - *Strategii de personal: calificare, reprofilare, disponibilizare, angajare;*
- *Stabilirea politicii comerciale;*
 - *Strategii de alegere a partenerilor comerciali optimi;*
 - *Strategia recuperării creanțelor*
 - *Ameliorarea imaginii firmei prin:*
 - ✓ *Creșterea calității produselor/lucrărilor/serviciilor;*
 - ✓ *Respectarea riguroasă a clauzelor contractuale încheiate cu partenerii comerciali;*
 - ✓ *Reclamă și publicitate;*
 - ✓ *Creșterea fondului comercial.*
- *Identificarea modalităților de îmbunătățire a activității, corectarea abaterilor de la parametri obiectivi;*
- *Stabilirea strategiilor pe termen scurt și lung;*
- *Cunoașterea și evitarea riscului de faliment.*

Publicul

De situația financiară a entităților sunt interesate din ce în ce mai mult următoarele categorii ale publicului:

- *Analiztii financiari „fac cifrele să vorbească” atunci când sunt solicitați să-și spună părerea despre oportunitatea acordării sau refuzului unui împrumut, cumpărarea unor titluri de participare în capitalul unei societăți, lansarea unui nou produs sau redimensionarea unei activități, diagnosticarea „stării de sănătate” a unei entități;*
- *Responsabilii politici ai colectivităților locale sunt interesați de situația financiară a entităților pentru a calcula contribuția acestora la economia locală, ocuparea și formarea forței de muncă, tendințele legate de prosperitatea entității și sfera activității ei etc.;*
- *Agențiile de mediu sunt interesate de politicile antipoluante promovate de entități, încadrarea în normele de mediu admise;*
- *Oficiile de protecția consumatorilor urmăresc justificarea majorărilor de prețuri și tarife, raportul calitate-preț pentru bunurile și serviciile vândute etc..*

UNIUNEA EUROPEANĂ

 MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI ȘI
PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

 FONDUL SOCIAL EUROPEAN
POS DRU
2007-2013

 INSTRUMENTE STRUCTURALE
2007-2013

 MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI ȘI
PROTECȚIEI SOCIALE
GR POSDRU NV

 CAMERA DE COMERT ȘI
INDUSTRIE A JUDEȚULUI
SĂLAJ

**Instanțele
judecătorești și
nevoia de probă în
justiție**

- *Efectuarea de expertize contabile judiciare*, pe baza situațiilor financiare în cazul unor litigii între participanții la activitatea economico-socială. Prin intermediul contabilității se urmărește stabilirea adevărului și o soluționare corectă a cauzei, pornind de la cercetarea documentelor justificative și a registrelor contabile. Datorită faptului că informațiile din contabilitate au la bază documente justificative, contabilitatea reprezintă un mijloc de probă în viața afacerilor.

„Deși nu toate necesitățile de informație ale utilizatorilor pot fi satisfăcute de situațiile financiare, există cerințe comune tuturor utilizatorilor” se subliniază în Cadrul General IASB, paragraful 10. La același paragraf se precizează că: „Întrucât investitorii sunt ofertanții de capital de risc al entității, furnizarea de situații financiare care satisfac necesitățile lor, va satisface majoritatea necesităților altor utilizatori”.

Contabilitatea apare ca un limbaj cu cifru rezervat unui cerc de inițiați. Fiecare dintre utilizatorii informației contabile manifestă exigențe diferite.

Guvernanța corporativă a entității apreciază analiza economico-financiară ca unul din instrumentele de gestiune și control sau ca un mijloc de comunicare. Acționarii vor să știe dacă mai au interesul să-și mențină încrederea în plasamentul lor. Bancherii vor să evalueze rentabilitatea entității și să aprecieze riscurile pe care și le asumă. Furnizorii vor să știe dacă solvabilitatea pe termen scurt a entității le permite să continue, fără riscuri, livrările. Statul determină impozitul pe profit și celelalte impozite și taxe pe care trebuie să le achite entitatea. Aleșii locali sunt preocupați de păstrarea rețelei economice a localității sau a regiunii lor. Salariații și reprezentanții lor în organizațiile sindicale pretind o analiză a rezultatelor contabile. (Capron M., 1994: 118-119).

Sintetic nevoile de informații de analiză financiară sunt satisfăcute prin calcularea și interpretarea următoarelor categorii de indicatori, puse în evidență de analiza financiară:

Indicatori de analiză financiară și utilizatorii interesați

Indicatori de analiză financiară

Indicatori de profitabilitate/rentabilitate

Indicatori de lichiditate

Indicatori de eficiență

Indicatori bursieri

Indicatori de solvabilitate

Utilizatori interesați

Acționari, potențiali investitori, management, angajați creditori, competitori, stat

Acționari, furnizori, creditori, competitori

Acționari, management, competitori

Acționari, potențiali investitori

Acționari, bănci, furnizori, potențiali investitori

3. Raportul administratorilor, elaborat de către Consiliul de administrație, cuprinde o prezentare fidelă a dezvoltării și performanței activităților entității și a poziției sale financiare, împreună cu o descriere a principalelor riscuri și incertitudini care se confruntă.

Raportul administratorilor oferă informații despre:

- Evenimente importante apărute după sfârșitul exercițiului financiar;
- Dezvoltarea previzibilă a entității;

UNIUNEA EUROPEANĂ

MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI ȘI
PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

FONDUL SOCIAL EUROPEAN
POS DRU
2007-2013

INSTRUMENTE STRUCTURALE
2007-2013

MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI ȘI
PROTECȚIEI SOCIALE
GR POSDRU NV

CAMERA DE COMERT ȘI
INDUSTRIE A JUDEȚULUI
SALAJ

„Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial
Dezvoltarea Resurselor Umane 2007-2013” „Investește în oameni!”

Investește în
OAMENI

- Activitățile din domeniul cercetării și dezvoltării;
- Informații privind achizițiile propriilor acțiuni, și anume:
 - * motivele achizițiilor efectuate în cursul exercițiului financiar;
 - * numărul și valoarea acțiunilor achiziționate și înstrăinate în cursul exercițiului financiar;
 - * contravaloarea acțiunilor achiziționate și înstrăinate cu titlu oneros;
- Existența de sucursale ale entității;
- Utilizarea de către entitate a instrumentelor financiare, în cazul în care sunt semnificative pentru evaluarea activelor sale, datoriilor, poziției financiare și a profitului sau pierderii;

1. Riscul de piață cuprinde trei tipuri de risc:

- Riscul valutar – este riscul ca valoarea unui instrument financiar să fluctueze din cauza variațiilor cursului de schimb valutar,
- Riscul ratei dobânzii la valoarea justă – este riscul ca valoarea unui instrument financiar să fluctueze din cauza variațiilor ratelor de piață ale dobânzii;
- Riscul de preț – este riscul ca valoarea unui instrument financiar să fluctueze ca rezultat al schimbării prețurilor pieței.

Riscul de credit – este riscul ca una dintre părțile instrumentului financiar să nu execute obligația asumată, cauzând celeilalte părți o pierdere financiară.

3. Riscul de lichiditate (riscul de finanțare) – este riscul ca o entitate să întâlnească dificultăți în procurarea fondurilor necesare pentru îndeplinirea angajamentelor aferente instrumentelor financiare. Riscul de lichiditate poate rezulta din incapacitatea de a vinde repede un activ financiar la o valoare apropiată de valoarea justă.

4. Riscul ratei dobânzii la fluxul de trezorerie – este riscul ca fluxurile de trezorerie viitoare să fluctueze din cauza variațiilor ratelor de piață ale dobânzii. Raportul administratorilor se aprobă de Consiliul de Administrație și se semnează în numele acestuia de președintele consiliului.

Auditarea sau verificarea situațiilor financiare anuale

Situațiile financiare anuale ale entităților se auditează de către una sau mai multe persoane fizice sau juridice membre ale CECCAR sau CAFR. Auditorii financiari își exprimă o opinie referitoare la gradul de conformitate a raportului administratorilor cu situațiile financiare anuale pentru același exercițiu financiar. Persoanele juridice care depun situații financiare simplificate nu au obligația auditării situațiilor financiare anuale, dar vor fi întocmite, verificate și certificate de către persoane fizice sau juridice membre CECCAR, respectiv experți contabili sau societăți de expertiză contabilă.

Raportul auditorilor financiari cuprinde:

- a. Menționarea situațiilor financiare anuale care fac obiectul auditului financiar, împreună cu cadrul de raportare financiară care a fost aplicat la întocmirea acestora;
- b. O descriere a ariei auditului financiar, respectiv a standardelor de audit conform cărora a fost efectuat auditul financiar;
- c. O opinie de audit care exprimă în mod clar opinia auditorilor financiari potrivit căreia situațiile financiare anuale oferă o imagine fidelă conform cadrului relevant de raportare financiară;

UNIUNEA EUROPEANĂ

MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI ȘI
PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

FONDUL SOCIAL EUROPEAN
POS DRU
2007-2013

INSTRUMENTE STRUCTURALE
2007-2013

MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI ȘI
PROTECȚIEI SOCIALE
GR POSDRU NV

CAMERA DE COMERȚ ȘI
INDUSTRIE A JUDEȚULUI
SĂLAJ

opinia de audit este fără rezerve, cu rezerve, o opinie contrară, sau imposibilitatea exprimării unei opinii.

d. O referire la aspectele asupra cărora auditorii financiari atrag atenția, printr-un paragraf distinct, fără ca opinia de audit să fie cu rezerve,

e. O opinie privind gradul de conformitate a raportului administratorilor cu situațiile financiare anuale pentru același exercițiu financiar.

Raportul de semnază de către auditori financiari, persoane fizice, în numele acestora sau al auditorilor persoane juridice autorizate, după caz, și se datează.

4. Aprobarea, semnarea și publicarea situațiilor financiare anuale

Situațiile financiare anuale:

- se întocmesc și se publică, în moneda națională – leu;
- Au înscris clar numele și prenumele persoanei care le-a întocmit, calitatea acesteia (director economic, contabil-șef, sau altă persoană împuternicită să îndeplinească această funcție, persoană autorizată, membră CECCAR) precum și numărul de înregistrare în organismul profesional;
- Însotite de raportul administratorilor pentru exercițiul financiar în cauză, sunt supuse aprobării AGA;
- Aprobate în mod corespunzător, și raportul administratorilor, împreună cu raportul de audit sau raportul de verificare, după caz, se publică în conform Legii contabilității nr. 82/1991, republicată, și Legea nr.31/1990 privind societățile comerciale, republicată.

Raportul de audit nu se publică dar se face referire la exprimarea opiniei de audit fără rezerve, cu rezerve sau contrară, sau dacă auditorii nu au fost în măsură să exprime o opinie de audit.

De asemenea, trebuie publicată propunerea de distribuire a profitului sau de acoperire a pierderii contabile, care se prezintă și în note.

5. EXEMPLU de prezentare autoproiectului antreprenorului

I. Motivările personale

Acestea pot fi justificate de:

- dorința creării unei întreprinderi având o activitate, de pildă, industrială, comercială, artizanală, de prestări de servicii etc.
- situația financiară actuală suficientă și semnificativă pentru a convinge partenerii viitori (bancheri, împrumutători, furnizori pe termen lung, etc.);
- existența unor bunuri imobile sau mobile personale disponibile a fi vândute dacă va fi nevoie;
- acoperirea cheltuielilor personale și familiale actuale și viitoare din veniturile întreprinderii ce urmează a fi creată;
- susținerea psihică și venetual materială din partea familiei și a prietenilor.

UNIUNEA EUROPEANĂ

MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI ȘI
PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

FONDUL SOCIAL EUROPEAN
POS DRU
2007-2013

INSTRUMENTE STRUCTURALE
2007-2013

MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI ȘI
PROTECȚIEI SOCIALE
GR POSDRU NV

CAMERA DE COMERT ȘI
INDUSTRIE A JUDEȚULUI
SĂLAJ

II. Definirea obiectivelor financiare exprimate în venituri

Este necesară definirea cât mai precis posibil a veniturilor pe care atât antreprenorul-client, cât și familia sa se așteaptă să le obțină din activitatea viitoarei întreprinderi, ținând seama de:

- veniturile actuale;
- minimumul de venituri de dobândit în funcție de cheltuielile obligatorii (datorii, cheltuieli neprevăzute);
- nevoile financiare viitoare ale antreprenorului;
- creșterea veniturilor ce se așteaptă de la viitoarea întreprindere;
- partea din veniturile întreprinderii viitoare necesară asigurării nivelului de trai prezent și viitor al antreprenorului, ținând seama de poziția pe piață a acestuia și a viitoarei întreprinderi.

Stabilirea veniturilor viitoare se poate face pe o perioadă de timp aleasă, de regulă durata proiectată a întreprinderii pe două niveluri:

- nivelul veniturilor/cheltuielilor celor mai mici;
- nivelul veniturilor/cheltuielilor celor mai mari.

Totodată tot în această perioadă pot fi prevăzute și obiectivele financiare ale viitorilor asociați, dacă este cazul, ținând seama de aportul acestora la formarea capitalului și de aportul antreprenorului însuși.

III. Precizarea avantajelor profesionale așteptate de la viitoarea întreprindere

Așteptarea unor **satisfacții personale** motivează de cele mai multe ori, capacitatea antreprenorului de a rezista dificultăților viitoare.

Evaluarea acestora în cadrul autoproiectului antreprenorului se poate face cu ajutorul unor criterii simple, prin anticiparea:

- facultății antreprenorului de a efectua mai multe îndatoriri;
- obligații-deodată;
- dorinței de autonomie profesională;
- respingerii ierarhiilor și sistemelor organizatorice sclerozate-birocratice;
- voinței dezvoltării competențelor personale;
- voinței de a învinge orice obstacole pentru a evita ajungerea în șomaj sau în inactivitate;
- dorinței formării credibilității într-un domeniu profesional dat (experiența profesională, introducerea într-o rețea informatizată de recunoaștere autorizată);
- gustului pentru risc;
- plăcerii jocului de afaceri

IV. Precizarea fondurilor-capitalurilor

În funcție de obiectivele financiare diferite se evaluează posibilitățile fondurilor proprii, cât și ale celor atrase-împrumutate-sau asociate.

UNIUNEA EUROPEANĂ

MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI ȘI
PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRUFONDUL SOCIAL EUROPEAN
POS DRU
2007-2013INSTRUMENTE STRUCTURALE
2007-2013MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI ȘI
PROTECȚIEI SOCIALE
GR POSDRU NVCAMERA DE COMERT ȘI
INDUSTRIE A JUDEȚULUI
SĂLAJ

Posibilitățile financiare ale antreprenorului

Nivelul fondurilor va fi determinat în raport cu mărimea întreprinderii proiectate. Existența fondurilor proprii este indispensabilă moral și material, motivând implicarea sa personală și încrederea acordată întreprinderii sale. În general, nivelul fondurilor proprii trebuie să reprezinte de la o treime până la o jumătate din fondurile totale, în cazul atragerii unor parteneri sau a unor finanțatori.

Atitudinea bancherilor sau a altor finanțatori

Bancherul ține cont de cele mai multe ori de aptitudinile antreprenorului și de coerența autoproiectului său. Acordă împrumuturi pe mai multe criterii cantitative esențiale, cum ar fi garanțiile pe care le-ar putea obține.

Garanțiile care se pot oferi:

- imobilizările corporale și necorporale, care constituie cele mai bune garanții și care sunt cel puțin riscante;
- garanțiile personale ale antreprenorului însuși, ale asociațiilor, ale unor terțe persoane (părinți, amici, organisme financiare).

V. Durata proiectată a întreprinderii

Durata de viață a viitoarei întreprinderi este dependentă atât de motivări personale, cât și de motivări datorate mediului în care aceasta va exista.

Funcționarea întreprinderii viitoare:

- **Pe o piață dificil de penetrat rapid** (de exemplu, producerea unor mașini de prelucrare la cald a produselor siderurgice)

O asemenea întreprindere necesită investiții mari și chiar pierderi posibile în primul an de activitate, acceptându-se sacrificii la început, cu speranța redresării situației în anii următori. Antreprenorul preia un risc de care este conștient și pe care este necesar să-l evalueze corect dar în nici un caz pe un termen foarte scurt.

- **Pe o piață care nu asigură o existență de lungă durată** (de exemplu, un program informatic destinat domeniului științific, pe care o mare întreprindere prevede să îl comercializeze în câteva luni sau în câșiva ani). Întreprinderea viitoare va trebui să aibă o durată mică de timp dar să fie rapid rentabilă. Se poate prevedea însă distribuirea produselor viitoare către o piață mai stabilă care să asigure întreprinderii nou-create o durată de viață mai lungă.

- **Pe o piață dificil de definit** (de exemplu, un restaurant într-o regiune care a pierdut o parte din populația sa, dar care este mult frecventată de turiști). Antreprenorul trebuie să aibă obiective personale clare și foarte precise; el trebuie să stăpânească bine mediul comercial în care va funcționa întreprinderea, acceptând un efort financiar la început, dar nu pentru multă vreme, pentru că o revenire a tendințelor favorabile este întotdeauna posibilă.

UNIUNEA EUROPEANĂ

MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI ȘI
PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

FONDUL SOCIAL EUROPEAN
POS DRU
2007-2013

INSTRUMENTE STRUCTURALE
2007-2013

MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI ȘI
PROTECȚIEI SOCIALE
GR POSDRU NV

CAMERA DE COMERT ȘI
INDUSTRIE A JUDEȚULUI
SĂLAJ

- **Pe o piață stabilă, dar limitată** (de exemplu, confecționarea și vânzarea de jeansi). Se poate avea o întreprindere pe o durată îndelungată, dar nu se vor putea câștiga cu adevărat sume considerabile. Întreprinderea viitoare va trebui să devină rapid rentabilă, întrucât potențialul ei nu-i asigură antreprenorului veniturile satisfăcătoare necesare. În cazul apariției altor oportunități profesionale se poate înceta activitatea sau cesiona întreprinderea fără mari dificultăți.

Nici una din situațiile prezentate, în realitate, nu este realizabilă ca atare, existând posibilitatea prezentării combinate a caracteristicilor pieței respective.

Criteriile duratei de viață a unei întreprinderi reprezintă dimensiunile afective și profesionale investite de antreprenor în crearea ei, îmbinate cu veniturile personale viitoare așteptate de acesta.

VI. Competențele antreprenorului

Nu este necesar ca un antreprenor să fie un „**manager confirmat**” sau un „**om fără pereche**”. Important este ca acesta să aibă plăcerea și dorința de a presta meseria/profesia proiectată și de a fi capabil să se adapteze, pe de o parte, necesităților organizatorice și evoluției întreprinderii viitoare, iar pe de altă parte, circumstanțelor cel mai adesea zburcinate ale vieții afacerilor.

Este necesar ca antreprenorul să se analizeze, prima dată asupra a ceea ce **este** și, a doua oară, asupra aceea ce **trebuie să devină** pentru a-și realiza proiectul.

VII. Ce este și ce dorește antreprenorul

Antreprenorul trebuie să-și identifice priceperea și să își stabilească criteriile în legătură cu autoproiectul său. Scopul este de a defini condițiile trecerii de la statutul de **om obișnuit** la cel de **șef de întreprindere**.

Antreprenorul trebuie să aibă:

- **o personalitate**, a cărei caracteristică principală constă în posibilitatea de a se adapta sau nu la calitățile care sunt necesare pentru a-și duce la îndeplinire autoproiectul;
- **un potențial**, adică o capacitate personală de acțiune, de rezistență fizică și soliditate psihică, de a se face simpatizat, de a ieși din încurcături etc., și care să fie suficientă sau nu pentru a face față riscurilor începutului și apoi conducerii întreprinderii;
- **cunoștințe și competențe** tehnice, comerciale și de gestiune adaptate nevoilor autoproiectului;
- **o experiență** obținută din activitățile anterioare, în special profesionale; aceasta poate fi un avantaj important, dacă este potrivită autoproiectului. Este necesar ca antreprenorul să își determine propriile motivări și disponibilități de energie și timp pe care viitoarea întreprindere i le va solicita.

Ar putea apărea situații care îi perturbă previziunile sale financiare antreprenorul având reacții negative. Așa dar, spre exemplu, o creștere brutală cu 30% a costurilor materiilor prime sau situații-evenimente care îi cer:

- să renunțe la trei repausuri săptămânal, pentru a definitiva și formaliza anumite oferte către clienți;

UNIUNEA EUROPEANĂ

MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI ȘI
PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRUFONDUL SOCIAL EUROPEAN
POS DRU
2007-2013INSTRUMENTE STRUCTURALE
2007-2013MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI ȘI
PROTECȚIEI SOCIALE
GR POSDRU NVCAMERA DE COMERT ȘI
INDUSTRIE A JUDEȚULUI
SĂLAJ

Investește în
OAMENI

- să își anuleze concediile de odihnă din vară, atunci când constată realizarea a jumătate din cifra de afaceri preconizată în lunile iulie și august;
- să convingă, într-o săptămână, o altă bancă să ți deschidă un cont cu „descoperire de cont” (over draft) atunci când banca la care are deschise conturile întreprinderii sale îi refuză această operație;
- să hotărască mutarea activităților întreprinderii, întrucât prin aceasta ar realiza o economie de „n%” a cheltuielilor de transport și ar salva astfel întreprinderea de la lipsurile financiare ale ultimelor șase luni.

Această metodă, să spunem „**test mental**” este necesară pentru antreprenorul pus în dificultate care trebuie să-și pună toate întrebările posibile privind obstacolele și dificultățile care îi pot diminua inițiativele, căutând să obțină răspunsurile corecte la situațiile și provocările concrete. Este recomandat ca realizarea acestui test să aibă loc cu consultarea apropiaților antreprenorului și cu ale celor interesați de autoproiectul său, opinia și adeziunea acestora putându-i transforma opțiunile și chiar modul de viață familial.

VIII. Organizarea și denumirea viitoarei întreprinderi

Antreprenorul va stabili „**numele**” comercial al firmei (o denumire simbolică sau numele sau prenumele său). De asemenea, va trebui să facă o reprezentare concretă a viitoarei întreprinderi, definindu-și principalele funcții ale acesteia, pe care să le examineze prin prisma criteriilor privind cerințele întreprinderii și priceperea și posibilitatea de a le satisface.

Rațiunea de a fi a unei întreprinderi constă în a oferi publicului larg mărfurile sau serviciile pe care le produce.

Cerințele întreprinderii

Antreprenorul va determina câte produse sau servicii va putea vinde sau presta într-o unitate de timp dată (zi, lună, an).

Exemplu: dacă deschide un magazin de încălțăminte, va aprecia câte perechi va vinde într-o săptămână; dacă realizează studii de fezabilitate privind instalarea unor rețele informatice în marile întreprinderi, va aprecia câte va vinde într-un an.

Desigur că aprecierile pot continua în funcție de specificul întreprinderii viitoare, totuși, se va căuta să se determine situații cât mai apropiate de realitățile avute în vedere, cum ar fi:

- câte produse/servicii se vor putea livra;
- timpul mediu necesar realizării pe unitatea de produs/serviciu;
- sezonalitatea necesită eliminarea cuantificărilor „**medii**”;
- divizarea producției, de la livrarea furnizorilor la produsul finit, este un subiect evident în cazul producției de mărfuri dar care prezintă un interes special în cazul prestărilor de servicii: de exemplu, o prestare de servicii privind formarea personalului se descompune în acceptarea cererii-selectarea procedurilor necesare-pregătiri complementare-prestarea propriu-zisă.

Posibilități de realizare

Se vor stabili, eventual, principalele mijloace materiale necesare: echipamente, vehicule (posibilități de obținere de credite, leasing, închirieri etc.)

UNIUNEA EUROPEANĂ

MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI ȘI
PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRUFONDUL SOCIAL EUROPEAN
POS DRU
2007-2013INSTRUMENTE STRUCTURALE
2007-2013MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI ȘI
PROTECȚIEI SOCIALE
GR POSDRU NVCAMERA DE COMERT ȘI
INDUSTRIE A JUDEȚULUI
SĂLAJ

„Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial
Dezvoltarea Resurselor Umane 2007-2013” „Investește în oameni!”

Se va preciza dacă specificul producției/prestării de servicii va necesita apelarea la subantreprenori.

Se va aprecia dacă antreprenorul va considera că va fi „**omul-cheie de concepție și teren**” sau va delega unor colaboratori, salariați anumite atribuții.

Relația cu clientela

Este un complement indispensabil producției/prestărilor de servicii întrucât clientul este în realitate „patronul” întreprinderii, indiferent de forma juridică a acesteia.

Profilul viitoarei clientele se poate modifica, piața poate evolua, exigențele consumatorilor se schimbă, concurența se restructurează în permanență.

Dacă s-a gândit ca viitoarea întreprindere să plece de la oportunitatea comercială, este ecesar evident să se reînnoiască aprecierea cifrei de afaceri avute în vedere. De aceea, se impune o „apreciere comercială” asigurându-se în principal:

- o documentare tehnică asupra pieței;
- vizitarea întreprinderilor concurente, atunci când aceasta este posibilă;
- obținerea informațiilor privind condițiile ofertelor întreprinderilor concurente;
- Consultarea sindicatelor profesionale privind problemele specifice activităților viitoarei întreprinderi;
- Consultarea viitorilor clienți;
- Urmărirea obținerii, astfel, a unui studiu de piață și de acțiune comercială

Este de reținut faptul că timpul destinat relațiilor cu clientela este subestimat de mai mult de 90% dintre antreprenori, ceea ce arată că acestui segment al activității viitoarei întreprinderi trebuie să i se acorde o atenție deosebită în importanță și modalitatea de realizare.

Posibilități de realizare

Antreprenorul trebuie să își definească propriul său rol și zona de competență în acest circuit, ținând seama de disponibilitățile sale privind funcția fabricație/prestație potrivit aptitudinilor sale în legătură cu necesitățile strategice.

Antreprenorul, poate:

- să delege viitorilor colaboratori aceste atribuții, atunci când nu are o bună cunoaștere a particularităților fabricației/prestării de servicii și a relațiilor cu clientela;
- să stabilească o relație directă cu clientela, dacă este sau poate deveni, printr-o formare prealabilă, un bun cunoscător al comportamentelor acesteia.

Tot o formă de delegare a relațiilor cu clientela poate fi posibilă și prin cointeresarea unor forțe comerciale (agenți comerciali, dealeri, reprezentanțe).

IX. Organizarea materială a viitoarei întreprinderi

Întreprinderea viitoare are sau va avea:

- Stocuri? Care este rotația acestora? S-au prevăzut spații de depozitare? Care este costul acestor spații? Care este costul eventual de transport?
- Un aspect exterior și o prezentare importantă? În cazul unei activități de comerț, cunoscând că există cel mai adesea norme care reglementează aranjarea acestora (spații de circulație, vitrine, etc.), antreprenorul intenționează să consulte profesioniști calificați în materie?

UNIUNEA EUROPEANĂ

MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI ȘI
PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

FONDUL SOCIAL EUROPEAN
POS DRU
2007-2013

INSTRUMENTE STRUCTURALE
2007-2013

MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI ȘI
PROTECȚIEI SOCIALE
GR POSDRU NV

CAMERA DE COMERT ȘI
INDUSTRIE A JUDEȚULUI
SALAJ

Investește în
OAMENI

- Spații diferențiate? Eventual, pentru primirea clientelei se vor utiliza aceleași spații destinate și celorlalte activități ale întreprinderii?
- Probleme eventuale legate de furnizori: comenzi, recepția și plata facturii?
- Exercițarea activității și domiciliul antreprenorului?

Posibilități de realizare

Este necesară o bună cunoaștere a acestor aspecte și probleme de către antreprenor, care trebuie să prevadă soluționarea lor fie direct, fie prin încredințarea îndeplinirii lor unui salariat sau unor salariați sau colaboratori.

În cazul localizării sediului întreprinderii la domiciliul antreprenorului trebuie avute în vedere de către acesta următoarele:

- în cazul existenței domiciliului într-un cartier locuit sunt excluse activitățile zgomotoase, poluante sau care să deranjeze locuitorii din jur;
- de acces? Este necesară o delimitare între viața privată și activitățile întreprinderii? Cum se va realiza aceasta fără ca una să o paraziteze pe cealaltă?

a. Administrarea viitoarei întreprinderi

Această îndatorire este foarte asemănătoare de la întreprindere la alta, indiferent de deosebirile regimurilor juridice, fiscale, de mărimea sau natura clientelei.

• Cerințele întreprinderii

- **administrativ-organizațională:** se va stabili circuitul anual, normal și eficient al documentelor privind informațiile generate de activitățile de conducere, coordonare, control, producție/prestări de servicii, sociale și comerciale;
- **contabilă:** ținerea unei contabilități adecvate mărimii întreprinderii, întocmirea și prezentarea situațiilor financiare și fiscale, păstrarea documentelor și registrelor justificative potrivit termenelor legale.

• Posibilități de realizare

Sunt la îndemâna antreprenorului:

- **fie direct:** dacă deține competențe și timp disponibile pentru îndeplinirea cerințelor privind administrarea și contabilitatea viitoarei întreprinderi;
- **fie indirect:** făcând apel, în exterior, la consilieri specializați pe probleme organizațional-contabile, este necesar să se aprecieze costul acestui apel exterior.

UNIUNEA EUROPEANĂ

MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI ȘI
PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

FONDUL SOCIAL EUROPEAN
POS DRU
2007-2013

INSTRUMENTE STRUCTURALE
2007-2013

MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI ȘI
PROTECȚIEI SOCIALE
GR POSDRU NV

CAMERA DE COMERT ȘI
INDUSTRIE A JUDEȚULUI
SALAJ